

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W TYCHACH
UL. BUDOWLANYCH 59**

STRUKTURA POPYTU NA PRACĘ I PODAŻ ZASOBÓW PRACY W MIEŚCIE TYCHY I POWIECIE BIERUŃSKO – LĘDZIŃSKIM

**Monitoring zawodów deficytowych
i nadwyżkowych**

2009

**Opracował:
Tomasz Jędrysik**

Tychy 2010

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. LOKALNA GOSPODARKA	5
2. ANALIZA PROBLEMU BEZROBOCIA W TYCHACH.....	15
3. ANALIZA PROBLEMU BEZROBOCIA W POWIECIE BIERUŃSKO - LĘDZIŃSKIM	19
4. WSKAŹNIK SZANSY UZYSKANIA OFERTY PRACY.....	25
5. STAN I STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG ZAWODÓW	27
6. ANALIZA OFERT PRACY.....	34
7. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE	39
8. ABSOLWENCI NA LOKALNYM RYNKU PRACY. MIASTO TYCHY	47
9. ABSOLWENCI NA LOKALNYM RYNKU PRACY. POWIAT BIERUŃSKO – LĘDZIŃSKI	55
WNIOSKI.....	59
SPIS TABEL I WYKRESÓW	64

Wprowadzenie

Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych (MZDiN) jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących – w głównej mierze – kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym. Pełni on dwie podstawowe funkcje:

- 1) deskryptywną – opisuje rzeczywistość lokalnego rynku pracy, koncentrując się przede wszystkim na różnych aspektach jego nierównowagi;
- 2) normatywną – pozwala na formułowanie ocen i wniosków dla systemu kształcenia zawodowego, szkolenia bezrobotnych, poradnictwa zawodowego i służyć ma pełniejszemu dopasowaniu strumienia popytu na pracę i podaży pracy.

Niniejsze opracowanie stanowi analizę kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy. W szczególności bada ono zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę.

Przez zawody deficytowe należy rozumieć zawody, na które występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Natomiast zawodami nadwyżkowymi są zawody, w których liczba poszukujących pracy przewyższa liczbę zgłoszonych ofert pracy.

Zawody wykazujące deficytowość, nadwyżkę lub stan równowagi wyznaczono w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu, który wyraża stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w 2009 roku do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tymże zawodzie i roku.

Ramy czasowe niniejszego monitoringu stanowi II – półrocze 2009 roku, zaś zakres terytorialny stanowi obszar działania PUP Tychy, tj. miasto Tychy i powiat bieruńsko – lędziński¹.

¹ Dla celów poznawczych niektóre dane poddano rangowaniu i porównaniu z tendencjami województwa śląskiego. Pomimo, iż w wielu aspektach notowana jest zbieżność trendów, to wobec społeczno – ekonomicznej specyfiki lokalnego rynku pracy ramę zakresu stosowalności wniosków wynikających z monitoringu stanowi jedynie obszar działania PUP Tychy.

Stosowane w monitoringu nazewnictwo zawodów jest zgodne z powszechnie obowiązującą w danym okresie czasu klasyfikacją zawodów i specjalności, która porządkuje je w coraz bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy². Podział bezrobotnych według zawodu dokonywany jest na podstawie zgłoszonych kwalifikacji potwierdzonych świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź stażem pracy (minimum 1 rok w tym samym zawodzie). Osoby nie spełniające jednocześnie obu tych warunków klasyfikowane są jako bezrobotni bez zawodu. Do grupy tej można więc zaliczyć część osób legitymujących się zarówno wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym jak i średnim ogólnokształcącym.

Oczywiście należy zdać sobie sprawę z ograniczeń niniejszego monitoringu, gdyż nie daje on pełnej informacji o lokalnym rynku pracy z przynajmniej dwóch powodów:

Po pierwsze, dotyczy on jedynie ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach, nie uwzględniając innych ofert; w tym prasowych, ofert pojawiających się w Internecie, ofert zgłoszonych do agencji zatrudnienia czy nieujawnionych wolnych miejsc pracy.

Po drugie, dotyczy on jedynie bezrobocia rejestrowanego, nie obejmując tym samym jego nieujawnionej liczby oraz pracy nierejestrowanej w grupie osób bezrobotnych³.

Pomimo iż, analizy zawarte w niniejszym monitoringu posiadają wyżej wymienione ograniczenia, to są wyposażone także w znaczącą moc poznawczą i wyjaśniają wiele zjawisk oraz procesów zachodzących na lokalnym rynku pracy, pozwalając na formułowanie pewnych zaleceń praktycznych.

² Użyta w raporcie klasyfikacja zawodów i specjalności funkcjonuje w oparciu o Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. (Dz. U. nr 265, poz. 2644) i Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 czerwca 2007 (Dz. U. nr 106, poz. 728).

³ Na uwzględnienie nieujawnionej liczby bezrobotnych, tzn. osób z różnych przyczyn niezarejestrowanych w urzędach pracy a pozostających bez pracy, aktywnie jej poszukujących i gotowych do jej podjęcia pozwala metodologia Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Badania te przeprowadzane są w okresach kwartalnych przez Główny Urząd Statystyczny.

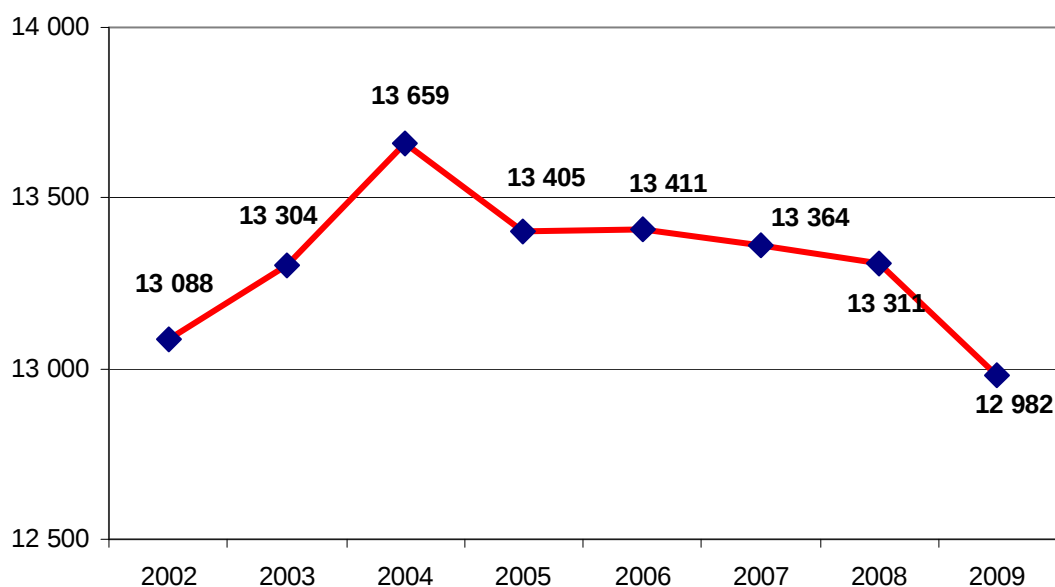
1. Lokalna gospodarka

W 2009 roku w Tychach zarejestrowanych było 12 982 podmiotów gospodarczych, z czego zdecydowana większość to jednostki sektora prywatnego (12 590), w którym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły prawie 80%.

Od 2005 roku zauważalne jest przerwanie wzrostowego trendu przedsiębiorczości dla miasta Tychy (spadek ilości podmiotów gospodarki narodowej w przeciągu 5 lat o 423 i 329 w stosunku do ubiegłego roku). W zdecydowanej większości przypadków spadek ten dotyczył przedsiębiorstw z sektora prywatnego. Warto również podkreślić iż, liczba podmiotów gospodarczych w 2009 w Tychach była najniższa od roku 2002.

Szczegółowe dane prezentują wykresy i tabele znajdujące się poniżej.

Wykres 1. Podmioty gospodarki narodowej. Miasto Tychy lata 2002 -2009.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własnościowych w mieście Tychy w 2009 r.

Ogółem	
Ogółem	12 982
Sektor publiczny	
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	392
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	120
Spółki handlowe	20
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	1
Sektor prywatny	
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	12 590
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	10 054
Spółki handlowe	1 044
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	232
Spółdzielnie	32
Fundacje	17
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	157

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

W mieście Tychy zdecydowana większość podmiotów gospodarczych działa w sektorze handlu hurtowego i detalicznego (30% wszystkich zarejestrowanych podmiotów) oraz w sektorze budownictwa i przetwórstwa przemysłowego (odpowiednio 10% i 8% wszystkich zarejestrowanych podmiotów). Dokładniej przedstawia to tabela 2.

W dalszym ciągu najbardziej „pracochłonnym” był sektor przemysłu, wiąże się to z istnieniem Podstrefy Tyskiej, Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, gdzie swoje siedziby mają znaczące dla lokalnego i regionalnego rynku pracy przedsiębiorstwa.

Tabela 2. Podmioty gospodarki narodowej według sekcji PKD w mieście Tychy w 2009 r.

Ogółem	
ogółem	12 982
sektor publiczny	392
sektor prywatny	12 590
Sekcja A – Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	
ogółem	49
sektor publiczny	1
sektor prywatny	48
Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie	

ogółem	2
sektor prywatny	2
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	
ogółem	1 011
sektor prywatny	1 011
Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	
ogółem	3
sektor publiczny	1
sektor prywatny	2
Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	
ogółem	43
sektor publiczny	4
sektor prywatny	39
Sekcja F - Budownictwo	
ogółem	1 367
sektor publiczny	4
sektor prywatny	1 363
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	
ogółem	3 964
sektor publiczny	2
sektor prywatny	3 962
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	
ogółem	1 074
sektor publiczny	3
sektor prywatny	1 071
Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	
ogółem	372
sektor publiczny	1
sektor prywatny	371
Sekcja J - Informacja i komunikacja	
ogółem	312
sektor publiczny	2
sektor prywatny	310
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	
ogółem	665
sektor publiczny	1
sektor prywatny	664
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	
ogółem	580
sektor publiczny	248
sektor prywatny	332
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	
ogółem	1 363
sektor publiczny	2
sektor prywatny	1 361
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	

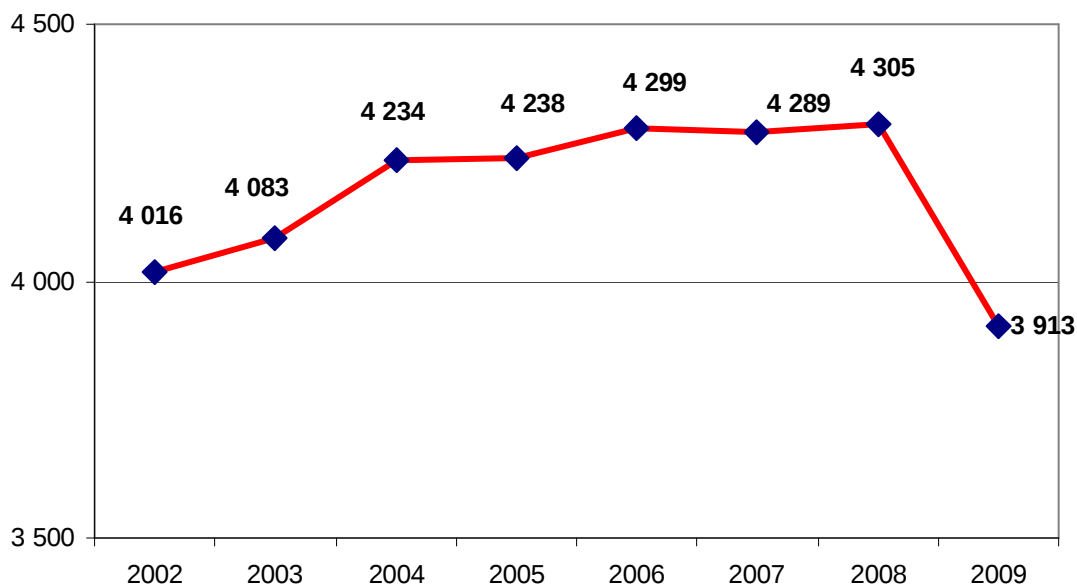
ogółem	328
sektor prywatny	328
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	
ogółem	14
sektor publiczny	13
sektor prywatny	1
Sekcja P - Edukacja	
ogółem	382
sektor publiczny	96
sektor prywatny	286
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	
ogółem	614
sektor publiczny	7
sektor prywatny	607
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	
ogółem	210
sektor publiczny	7
sektor prywatny	203
Sekcja S - Pozostała działalność usługowa	
ogółem	629
sektor prywatny	629

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

W powiecie bieruńsko – lędzińskim w 2009 roku liczba podmiotów gospodarczych wynosiła 3 913. Zdecydowana większość zarejestrowanych podmiotów była związana z sektorem prywatnym (3 798), wśród których, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły 78%. Podobnie jak w przypadku miasta Tychy – liczba podmiotów gospodarczych w 2009 w powiecie bieruńsko – lędzińskim była najniższa od roku 2002.

Ponad 30% podmiotów gospodarki narodowej znajdujących się w powiecie bieruńsko – lędzińskim stanowią podmioty działające w sekcji handlu hurtowego i detalicznego, co koreluje z liczbą napływających ofert w 2009 roku (przedstawionych w dalszej części raportu). 11% natomiast stanowiły przedsiębiorstwa z sekcji budownictwa.

Wykres 2. Podmioty gospodarki narodowej. Powiat bieruńsko - lędziński lata 2002 - 2009.

Źródło: opracowanie na podstawie danych GUS

Tabela 3. Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własnościowych w powiecie bieruńsko – lędzińskim w 2009 r.

Ogółem	
Ogółem	3 913
Sektor publiczny	
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	115
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	70
Przedsiębiorstwa państwowe	1
Spółki handlowe	9
Sektor prywatny	
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	3 798
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	3 055
Spółki handlowe	170
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	36
Spółdzielnie	11
Fundacje	5
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	79

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Tabela 4. Podmioty gospodarki narodowej według sekcji PKD w powiecie bieruńsko – lędzińskim w 2009 r.

Ogółem	
ogółem	3 913
sektor publiczny	115
sektor prywatny	3 798
Sekcja A – Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	
ogółem	43
sektor prywatny	43
Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie	
ogółem	7
sektor prywatny	7
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	
ogółem	378
sektor publiczny	2
sektor prywatny	376
Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	
ogółem	2
sektor prywatny	2
Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	
ogółem	19
sektor publiczny	6
sektor prywatny	13
Sekcja F - Budownictwo	
ogółem	442
sektor prywatny	442
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	
ogółem	1 185
sektor publiczny	1
sektor prywatny	1 184
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	
ogółem	326
sektor publiczny	1
sektor prywatny	325
Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	
ogółem	114
sektor prywatny	114
Sekcja J - Informacja i komunikacja	
ogółem	91
sektor prywatny	91
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	
ogółem	133
sektor prywatny	133
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	

ogółem	199
sektor publiczny	20
sektor prywatny	179
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	
ogółem	247
sektor publiczny	3
sektor prywatny	244
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	
ogółem	71
sektor prywatny	71
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	
ogółem	24
sektor publiczny	13
sektor prywatny	11
Sekcja P - Edukacja	
ogółem	110
sektor publiczny	52
sektor prywatny	58
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	
ogółem	145
sektor publiczny	10
sektor prywatny	135
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	
ogółem	79
sektor publiczny	7
sektor prywatny	72
Sekcja S - Pozostała działalność usługowa	
ogółem	298
sektor prywatny	298

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

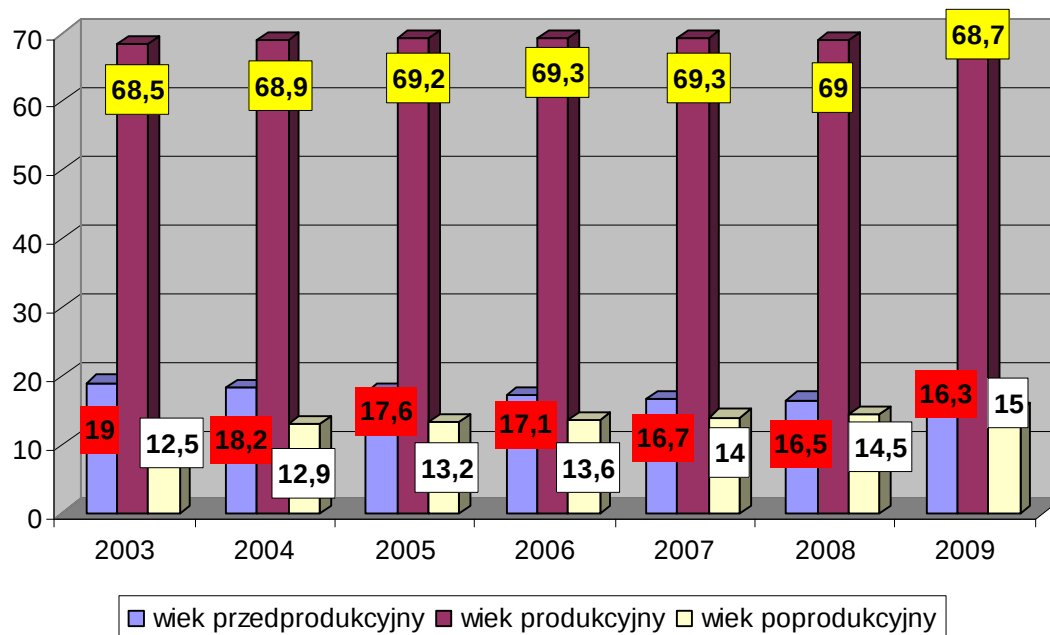
Znajdujące się na następnej stronie wykresy, przedstawiają udział ludności według ekonomicznych grup wieku⁴ w mieście Tychy i powiecie bieruńsko – lędzińskim.

⁴ 1. wiek przedprodukcyjny: 0 – 17 lat;

2. wiek produkcyjny: mężczyźni w wieku 18 - 64 lat, kobiety w wieku 18 – 59 lat;

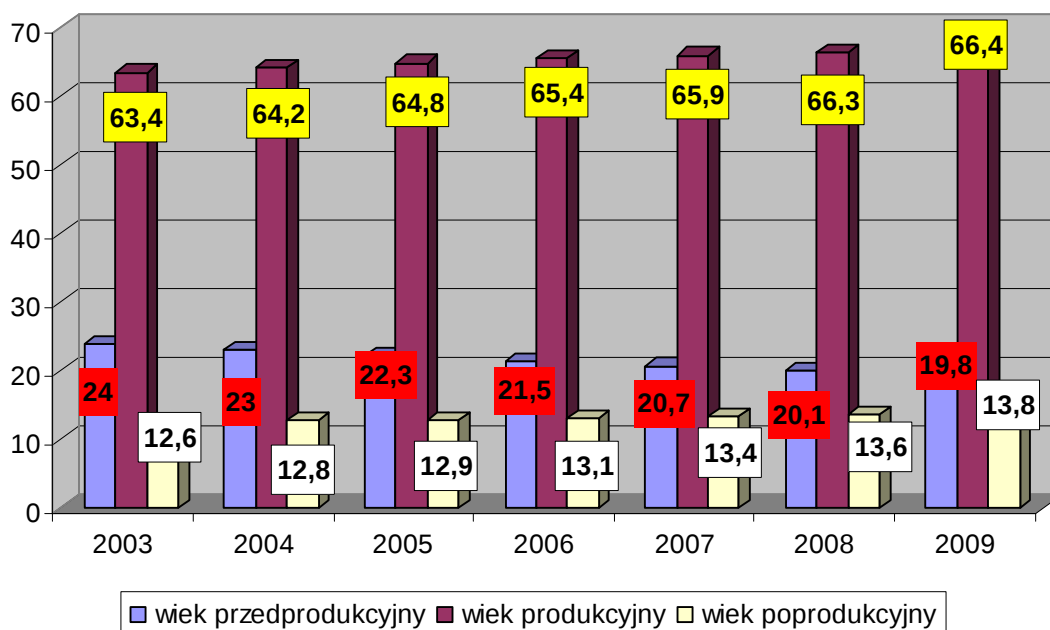
3. wiek poprodukcyjny: mężczyźni w wieku 65 lat i więcej, kobiety w wieku 60 lat i więcej.

Wykres 3. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w %. Miasto Tychy w latach 2003 - 2009

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Wykres 4. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w %. Powiat bieruńsko - lędziński w latach 2003 – 2009

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

W 2003 roku w mieście Tychy odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wynosił 12,5%, podczas gdy rok później wynosił on 12,9%, by w roku 2009 osiągnąć 15%. Natomiast odsetek osób w wieku produkcyjnym od 2006 do 2009 roku zmniejszył się o 0,6%. Zauważalny jest również zdecydowanie mniejszy udział ludności w wieku przedprodukcyjnym (spadek o 1,3% w ostatnich 5 latach).

Podobnie sytuacja wygląda w powiecie bieruńsko – lędzińskim, gdzie w przeciągu pięciu ostatnich lat odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł o 0,9%, podczas gdy odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym zmalał o 2,5%.

Reasumując; zarówno w przypadku miasta Tychy jak i powiatu bieruńsko – lędzińskiego mamy do czynienia ze zjawiskiem „demograficznej starości”, czyli udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym przekraczającym 12%.

Tabela 5. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w mieście Tychy i powiecie bieruńsko – lędzińskim (2009 r.)

MIASTO TYCHY	
ogółem	3,6% (2,5% w 2008 r.)
mężczyźni	3,2% (1,9% w 2008 r.)
kobiety	4,1% (3,1% w 2008 r.)
POWIAT BIERUŃSKO - LĘDZIŃSKI	
ogółem	3,0% (2,0% w 2008 r.)
mężczyźni	2,5% (1,7% w 2008 r.)
kobiety	3,6% (2,4% w 2008 r.)

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Kolejna tabela dotyczy wskaźnika obciążenia demograficznego w mieście Tychy i powiecie bieruńsko – lędzińskim. Wskaźnik ten określa liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Tabela 6. Wskaźnik obciążenia demograficznego w mieście Tychy i w powiecie bieruńsko - lędzińskim w 2009 r.

MIASTO TYCHY	
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	45,5
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	91,6
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	21,8
POWIAT BIERUŃSKO - LĘDZIŃSKI	
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	50,7
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	69,7
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	20,8

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

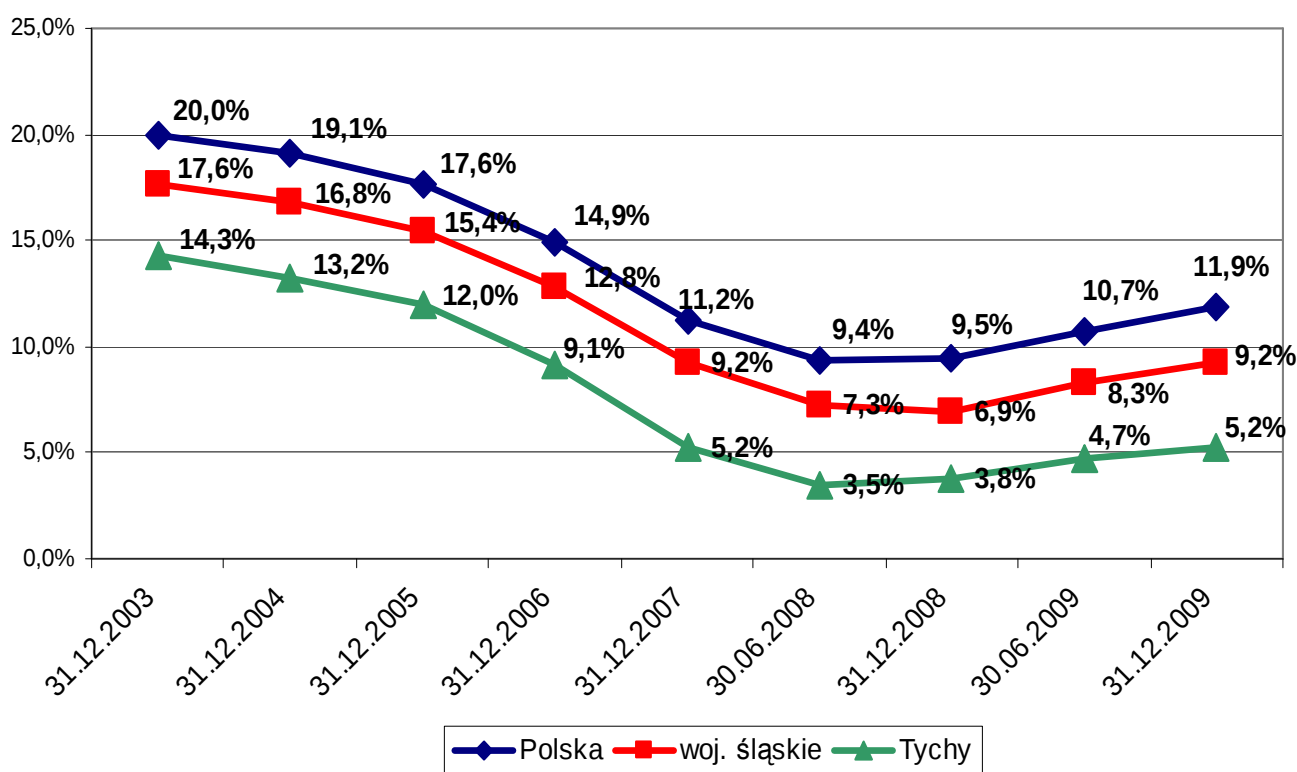
W mieście Tychy i w powiecie bieruńsko – lędzińskim wskaźnik obciążenia demograficznego w 2009 roku wyniósł odpowiednio 45,5 i 50,7. Jest to wynik zdecydowanie lepszy w porównaniu do poziomu tego wskaźnika na terenie województwa śląskiego (52,9) i całego kraju (55,0).

2. Analiza problemu bezrobocia w Tychach

Stopa bezrobocia rejestrowanego w mieście Tychy na koniec grudnia 2009 r. wyniosła 5,2% i była niższa od stopy bezrobocia w województwie śląskim (o 4%) i w kraju (o 6,7%).

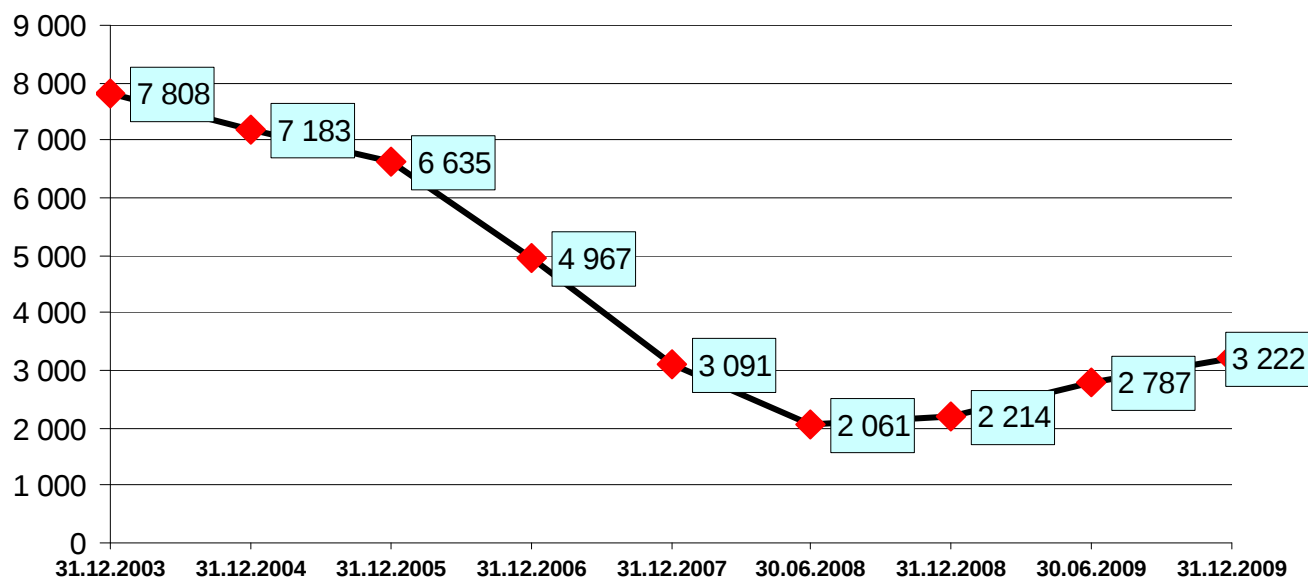
Poziom bezrobocia w Tychach wzrósł w przeciągu roku o 1,4%, co jest odzwierciedleniem tendencji regionalnej i ogólnokrajowej. Warto podkreślić, iż wzrost ten nastąpił po pięcioletnim okresie stałego spadku bezrobocia. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grudniu 2009 roku wynosiła 3 222 i była o 1008 osób wyższa niż w grudniu 2008. Dokładniej, w formie graficznej przedstawiają to wykresy 5 - 7.

Wykres 5. Stopa bezrobocia w mieście Tychy w okresie grudzień 2003 – grudzień 2009 na tle woj. śląskiego i kraju

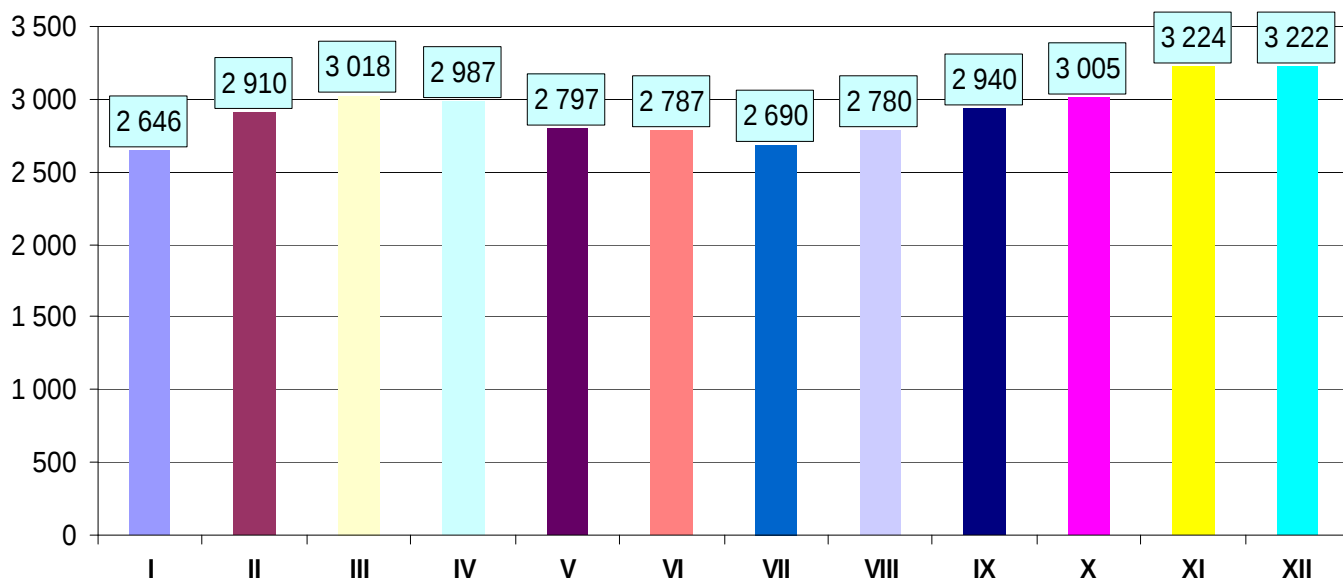
Źródło: PUP Tychy, GUS (www.stat.gov.pl)

Wykres 6. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Tychy w latach 2003 – 2009

Źródło: PUP Tychy

Wykres 7. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Tychy. Styczeń – Grudzień 2009

Źródło: PUP Tychy

Szczegółową strukturę bezrobocia w mieście Tychy wg stanu na 31.12.2009r. przedstawiono w oparciu o analizę takich zmiennych, jak: płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy i czas pozostawania bez pracy.

Tabela 7. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na płeć (stan na 31.12.2009r.)

Płeć	N	%
kobiety	1761	54,7%
mężczyźni	1461	45,3%
SUMA	3222	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W rejestrach PUP Tychy analizując dane dla miasta Tychy - biorąc pod uwagę kryterium płci – dominują kobiety, które stanowią 54,7% (60,7% w grudniu 2008) ogółu bezrobotnych. Od stycznia 2009 roku na rynku pracy obserwowalny jest wzrost poziomu bezrobocia. Nieco większą dynamikę wzrostu ilości pozostających bez pracy odnotowuje się wśród mężczyzn (o 590 osób w przeciągu roku) aniżeli wśród kobiet (wzrost o 418 osób w przeciągu roku).

Kolejna tabela przedstawia strukturę bezrobocia wg wieku.

Tabela 8. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na wiek (stan na 31.12.2009r.)

Wiek	N	%
18-24 lata	591	18,3%
25-34 lata	980	30,4%
35-44 lata	503	15,6%
45-54 lata	773	24,0%
55-59 lat	309	9,6%
pow. 60 lat	66	2,1%
SUMA	3222	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Od kilku lat w Tychach utrzymywała się tendencja spadku bezrobocia wśród osób do 24-go roku życia. W 2009 roku sytuacja ta uległa diametralnej zmianie. W przeciągu roku (tj. od grudnia 2008 do grudnia 2009) liczba osób w przedziale

wiekowym 18-24 lata zwiększyła się o 236 osób. Jeszcze większe różnice były wśród bezrobotnych między 25 a 34 rokiem życia. Liczba posiadających status osoby bezrobotnej w tym przedziale wiekowym w ciągu roku zwiększyła się o 283 bezrobotnych. Najmniejszy natomiast wzrost w stosunku do roku 2008 nastąpił wśród grupy osób w przedziale wiekowym powyżej 60 roku życia (wzrost o 21 osób).

Kolejną zmienną różnicującą bezrobocie na terenie miasta Tychy jest wykształcenie.

Tabela 9. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na wykształcenie (stan na 31.12.2009r.)

Wykształcenie	N	%
wyższe	490	15,2%
policealne i średnie zawodowe	755	23,4%
średnie ogólnokształcące	378	11,7%
zasadnicze zawodowe	907	28,2%
gimnazjalne i poniżej	692	21,5%
SUMA	3222	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

49,7% bezrobotnych stanowią osoby legitymujące się wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym (wzrost o 537 osób w stosunku do grudnia 2008). 35,1% to osoby posiadające średnie wykształcenie (wzrost o 299 w porównaniu do grudnia 2008). Warto również podkreślić, iż wzrost (o 172 osoby) bezrobocia dotyczył również osób posiadających wyższe wykształcenie. Biorąc jednak pod uwagę napływ bezrobocia w samej II połowie 2009 roku to największy procentowy wzrost był widoczny wśród osób z wykształceniem wyższym oraz gimnazjalnym i podstawowym. Odpowiednio o 1,3% i 1,7% w przeciągu 6 miesięcy.

Analizując następną zmienną – czas pozostawania bez pracy – okazuje się, że 87% (8% więcej niż w 2008 roku) bezrobotnych w rejestrach PUP Tychy nie pozostaje dłużej niż rok, a prawie 13% bez pracy pozostaje co najmniej 12 miesięcy.

Tabela 10. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na czas pozostawania bez pracy (stan na 31.12.2009r.)

Czas pozostawania bez pracy	N	%
do 1 miesiąca	453	14,1%
od 1 do 3 miesięcy	1110	34,5%
od 3 do 6 miesięcy	699	21,7%
od 6 do 12 miesięcy	547	17,0%
od 1 roku do 2 lat	210	6,5%
powyżej 2 lat	203	6,2%
SUMA	3222	100%

Źródło: PUP Tychy.

14,9% pozostających bez pracy mieszkańców Tychów (481 osób) w ogóle nie posiada stażu pracy (spadek o 0,1% w stosunku do grudnia 2008). Odsetek osób, których staż pracy wynosił powyżej 30 lat to 6,1% (wzrost o 1,4%). Największe jednak różnice w porównaniu do roku ubiegłego były wśród osób posiadających staż pracy od 1 roku do 5 lat (wzrost o 1,5% - 244 osoby). Dokładniej przedstawia to tabela znajdująca się poniżej.

Tabela 11. Bezrobotni w mieście Tychy wg stażu pracy (stan na 31.12.2009r.)

Staż pracy	N	%
bez stażu	481	14,9%
do 1-go roku	478	14,8%
od 1 do 5 lat	673	20,9%
od 5 do 10 lat	382	11,9%
od 10 do 20 lat	532	16,5%
od 20 do 30 lat	481	14,9%
powyżej 30 lat	195	6,1%
SUMA	3222	100,0%

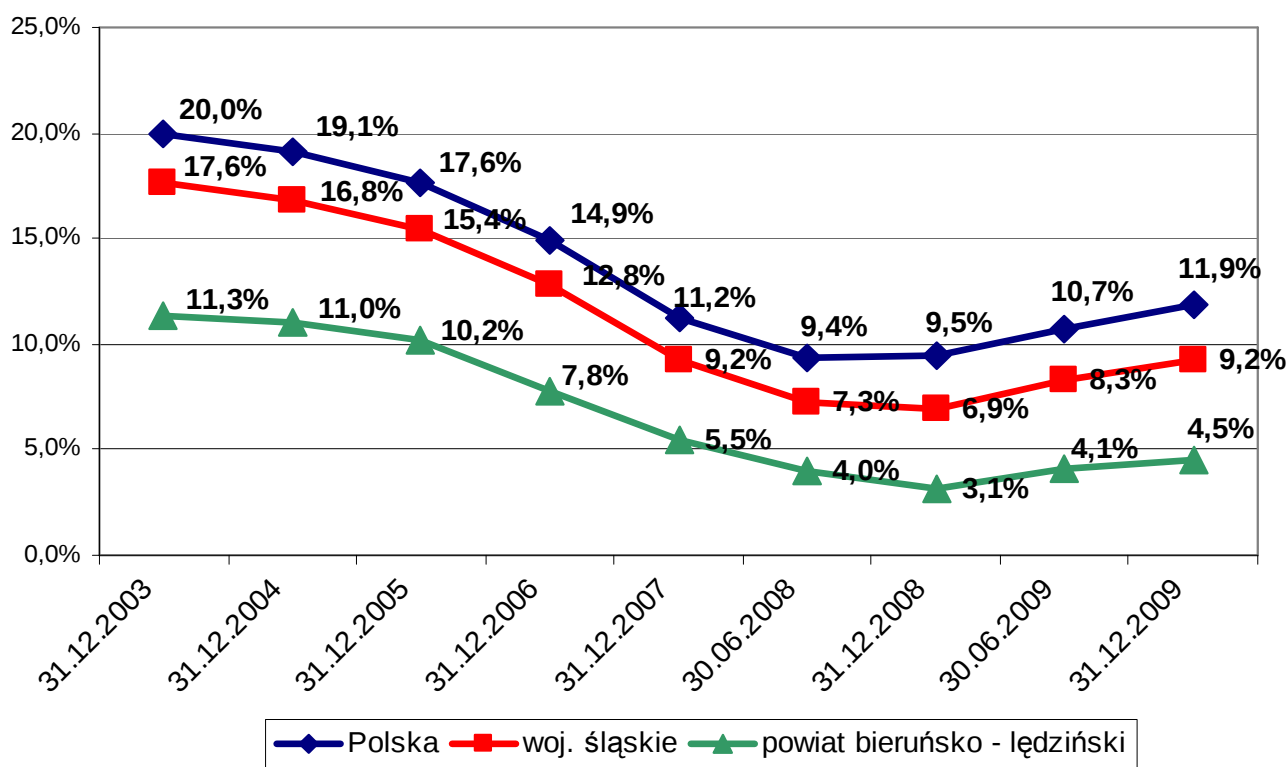
Źródło: PUP Tychy.

3. Analiza problemu bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim

Wg stanu na 31.12.2009r. poziom rejestrowanego bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim wyniósł 4,5% i był niższy o 4,7% w porównaniu z woj. śląskim i o 7,4% w zestawianiu ze wskaźnikiem bezrobocia w kraju.

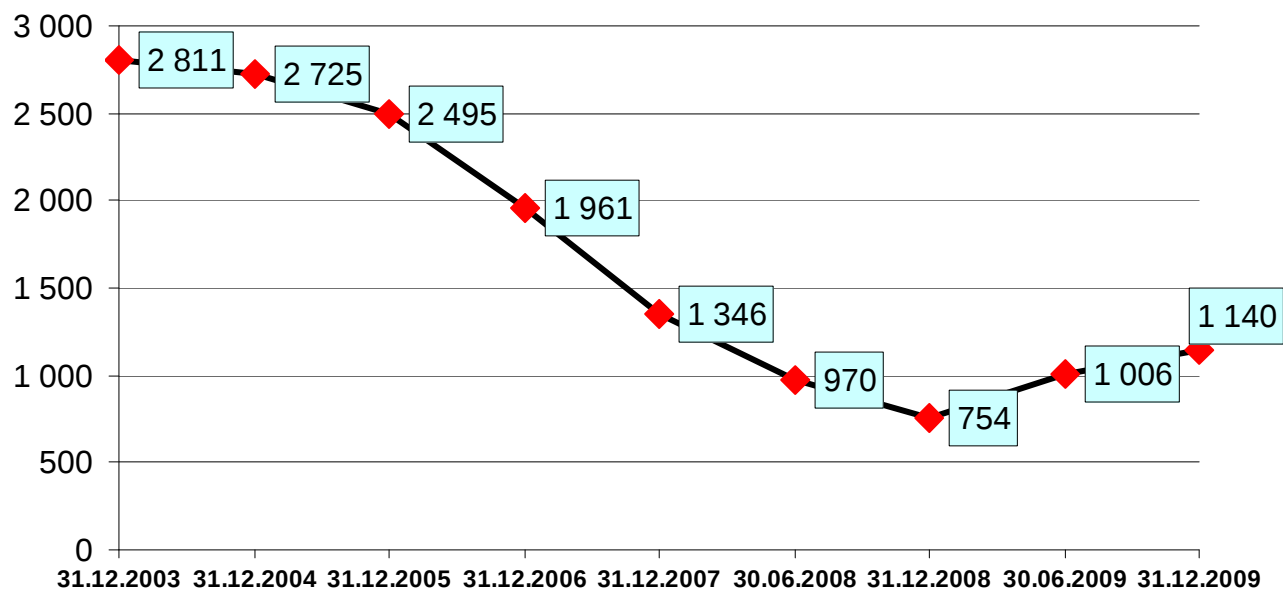
Podobnie jak w przypadku miasta Tychy; od stycznia 2009 roku zauważalny jest wzrost poziomu bezrobocia (o 1,4% w przeciągu 12 miesięcy). Liczba bezrobotnych w powiecie bieruńsko – lędzińskim na koniec grudnia 2009 roku wynosiła 1140 osób, podczas, gdy w grudniu 2008 roku 754 osoby. Wykres 8,9 i 10.

Wykres 8. Stopa bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim w okresie grudzień 2003 – grudzień 2009 na tle woj. śląskiego i kraju

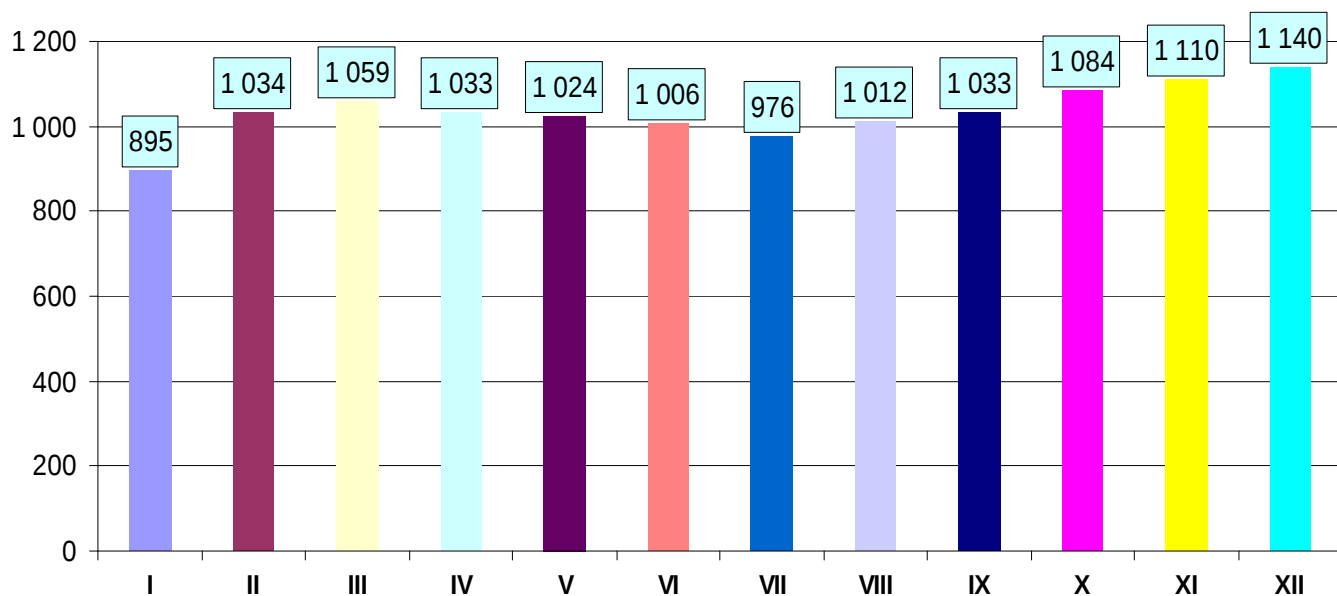
Źródło: PUP Tychy, GUS (www.stat.gov.pl).

Wykres 9. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie bieruńsko - lędzińskim w latach 2003 – 2009

Źródło: PUP Tychy

Wykres 10. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie bieruńsko - lędzińskim. Styczeń – Grudzień 2009

Źródło: PUP Tychy

Szczegółową strukturę bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim wg stanu na 31.12.2009r. przedstawiono w oparciu o analizę takich zmiennych, jak: płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy i czas pozostawania bez pracy.

Tabela 12. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na płeć (stan na 31.12.2009r.)

Płeć	N	%
kobiety	659	57,8%
mężczyźni	481	42,2%
SUMA	1140	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W rejestrach bezrobotnych mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego – biorąc pod uwagę kryterium płci – dominują kobiety, które stanowią 57,8% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do ubiegłego roku (grudnia 2008) zwiększył się odsetek zarejestrowanych kobiet (o 1,2%), podczas gdy zmalała liczba bezrobotnych mężczyzn (również o 1,2%).

Kolejna tabela przedstawia strukturę bezrobocia wg wieku.

Tabela 13. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na wiek (stan na 31.12.2009r.)

Wiek	N	%
18-24 lata	306	26,8%
25-34 lata	303	26,6%
35-44 lata	183	16,1%
45-54 lata	257	22,5%
55-59 lat	71	6,2%
pow. 60 lat	20	1,8%
SUMA	1140	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W powiecie bieruńsko - lędzińskim największe problemy ze znalezieniem pracy mają osoby pomiędzy 18-tym a 24-tym rokiem życia (27% ogółu bezrobotnych) oraz osoby między 25-tym a 34-tym rokiem życia (27%). W stosunku do stanu na dzień 31.12.2008 największy wzrost bezrobocia zanotowano wśród przedziału wiekowego 18-24 (o 4,6%).

Tabela 14. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na wykształcenie (stan na 31.12.2009r.)

Wykształcenie	N	%
wyższe	167	14,6%
policealne i średnie zawodowe	269	23,6%
średnie ogólnokształcące	108	9,5%
zasadnicze zawodowe	324	28,4%
gimnazjalne i poniżej	272	23,3%
SUMA	1140	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Inną istotną zmienną, różnicującą bezrobocie na terenie tego powiatu ziemskiego jest wykształcenie. Przedstawia to tabela 14.

52% (56% w grudniu 2008) bezrobotnych stanowią osoby legitymujące się wykształceniem co najwyżej zasadniczym zawodowym. Natomiast 33% osoby z wykształceniem średnim i 15% z wykształceniem wyższym, co oznacza w obu przypadkach wzrost o 2% w stosunku do stanu w grudniu 2008 roku.

Analizując kolejną zmienną – czas pozostawania bez pracy – okazuje się, że 88% (72% w grudniu 2008) bezrobotnych mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego w rejestrach PUP Tychy nie pozostaje dłużej niż rok, a 12% (28% w grudniu 2008) bez pracy pozostaje co najmniej 12 miesięcy. Tabela 15.

Tabela 15. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na czas pozostawania bez pracy (stan na 31.12.2009r.)

Czas pozostawania bez pracy	N	%
do 1 miesiąca	205	18,0%
od 1 do 3 miesięcy	369	32,4%
od 3 do 6 miesięcy	253	22,2%
od 6 do 12 miesięcy	175	15,4%
od 1 roku do 2 lat	62	5,4%
powyżej 2 lat	76	6,6%
SUMA	1140	100%

Źródło: PUP Tychy.

20% (20% w grudniu 2008) pozostających bez pracy mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego w ogóle nie posiada stażu pracy, a jedynie 3,6% (3,3% w grudniu 2008) stanowią osoby ze stażem pracy powyżej 30 lat – tabela nr 10. W porównaniu do II – połowy 2008 największy wzrost bezrobocia (o 3,7%) nastąpił wśród osób posiadających staż pracy do 1 roku. Tabela 16.

Tabela 16. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim wg stażu pracy (stan na 31.12.2009r.)

Staż pracy	N	%
bez stażu	228	20,0%
do 1-go roku	189	16,6%
od 1 do 5 lat	227	19,9%
od 5 do 10 lat	150	13,2%
od 10 do 20 lat	178	15,6%
od 20 do 30 lat	127	11,1%
powyżej 30 lat	41	3,6%
SUMA	1140	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

4. Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy

Jednym z obiektywnych mierników stosowanych w monitoringu jest wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (zatrudnienia). Wyraża on stosunek liczby ofert pracy będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w okresie sprawozdawczym do stanu bezrobotnych na koniec tego okresu.

Obecnie średni wskaźnik uzyskania oferty pracy dla całej zbiorowości bezrobotnych miasta Tychy i powiatu bieruńsko – lędzińskiego jest na zdecydowanie niższym poziomie niż miało to miejsce jeszcze rok temu.

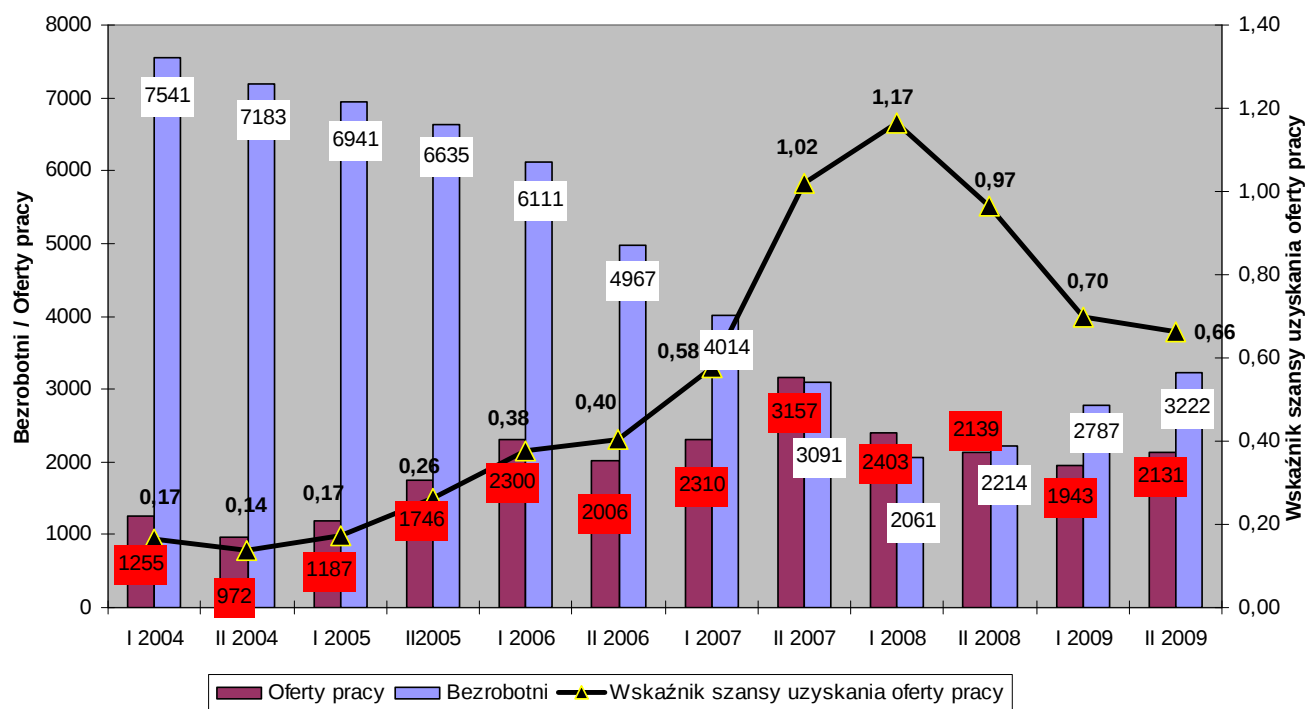
Na koniec grudnia 2009 roku dla miasta Tychy wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (w przedziale lipiec - grudzień 2009) wyniósł 0,66 (spadek o 0,31 w stosunku do stanu na koniec 2008 roku, i o 0,04 w stosunku do czerwca 2009 roku). Dokładniej przedstawia to wykres nr 11.

Na obszarze powiatu bieruńsko – lędzińskiego wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (w przedziale lipiec – grudzień 2009) wyniósł 0,37, co stanowi spadek o 0,18 w stosunku do stanu na koniec 2008 roku i spadek o 0,04 w stosunku do czerwca 2009 roku. Obrazuje to wykres nr 12.

W mieście Tychy trend wzrostowy utrzymywał się od II – półrocza 2004 roku do czerwca 2008 roku. Natomiast od II – połowy 2008 roku wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy zaczął się zmniejszać ponieważ wraz ze wzrostem liczby bezrobotnych, spadła liczba zgłaszanych do PUP Tychy ofert pracy. Tendencja ta utrzymywała się również w 2009 roku. W przeciągu II - półrocza 2008 roku dla miasta Tychy zgłoszono 2139 ofert pracy, podczas gdy II – półroczu 2009 roku liczba ta wynosiła 2131.

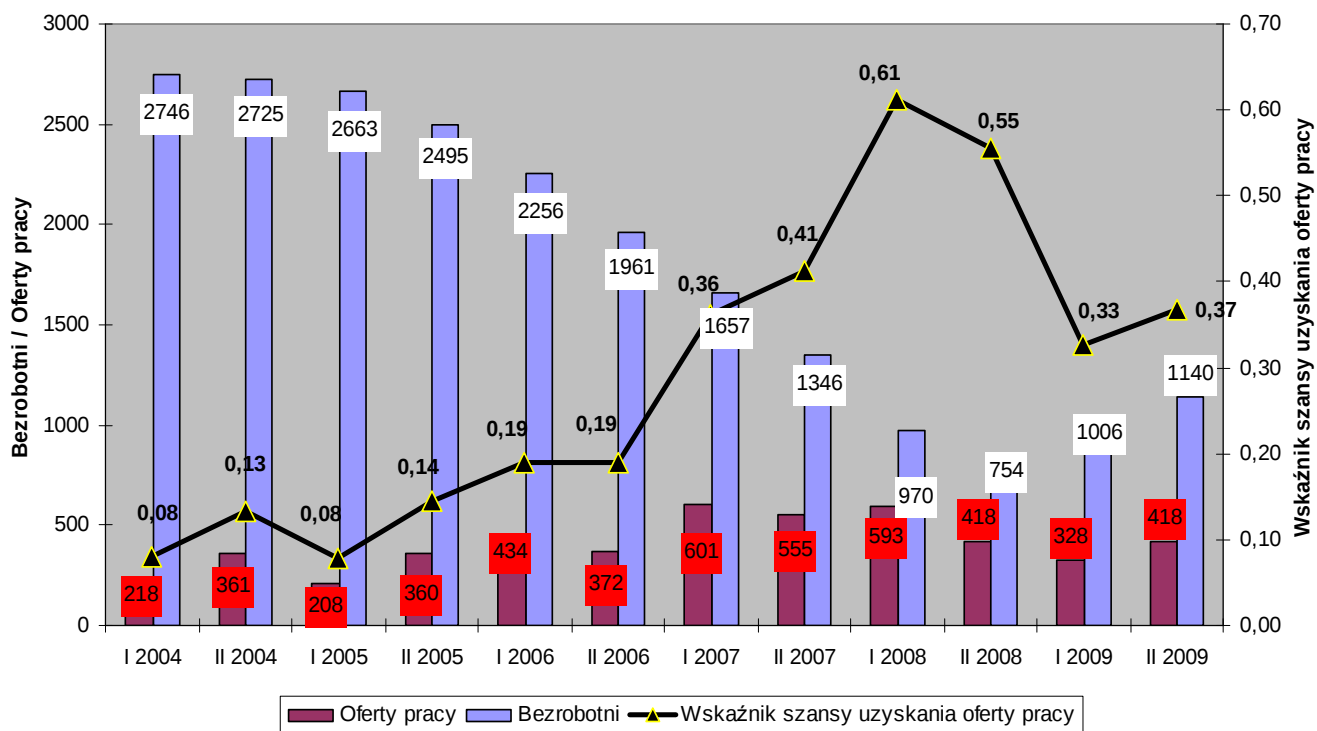
W powiecie bieruńsko – lędzińskim od I – połowy 2005 roku również był zauważalny trend wzrostowy wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy i podobnie jak w przypadku miasta Tychy od II półrocza 2008 roku nastąpiło znaczne jego obniżenie. Zarówno w przeciągu II - półrocza 2008, jaki i 2009 roku dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego zgłoszono 418 oferty pracy, podczas gdy dla porównania w tym samym okresie czasu, liczba osób zarejestrowanych wzrosła o 386 osób.

Wykres 11. Bezrobotni, oferty pracy oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w Tychach w latach 2004 – 2009

Źródło: PUP Tychy.

Wykres 12. Bezrobotni, oferty pracy oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w powiecie bieruńsko – lędzińskim w latach 2004 – 2009

Źródło: PUP Tychy

5. Stan i struktura bezrobotnych według zawodów

5.1. Miasto Tychy – stan na koniec II - półrocza 2009 roku

W końcu II – półrocza 2009 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach zarejestrowanych było 3222 (2214 w grudniu 2008) osób z terenu miasta Tychy i 1140 (754 w grudniu 2008) osób z powiatu bieruńsko – lędzińskiego.

W Tychach najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowili:

- osoby bez zawodu – 504 osoby, co stanowi 15% ogółu zarejestrowanych;
- sprzedawcy – 246 osób, co stanowi 7% ogółu bezrobotnych;
- pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowanych – 122 osoby, co stanowi 3% ogółu bezrobotnych.

Odpowiednie dane prezentuje tabela nr 17.

Tabela 17. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w mieście Tychy – stan na koniec II - półrocza 2009 roku

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani bezrobotni w II – półroczu 2009 roku	Miejsce zawodu w rankingu województwa śląskiego
1	Bez zawodu	504	1
2	Sprzedawca	246	2
3	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	122	38
4	Sprzątaczką	89	7
5	Robotnik gospodarczy	89	13
6	Asystent ekonomiczny	88	5
7	Pracownik biurowy	83	4
8	Ślusarz	64	3
9	Robotnik budowlany	64	8
10	Magazynier	57	14

11	Kierowca samochodu ciężarowego	42	31
12	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	40	30
13	Kierowca samochodu osobowego	40	43
14	Murarz	39	11
15	Technik mechanik	36	10
16	Kucharz	34	9
17	Ekonomista	33	21
18	Krawiec	32	6
19	Specjalista administracji publicznej	25	54
20	Pracownik administracyjny	24	20

Źródło: PUP Tychy.

Dokonane w powyższej tabeli porównanie skłania do wniosku, iż najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych zawody w mieście Tychy częściowo przynajmniej potwierdzają tendencję regionalną.

Znaczącym odchyleniem [nadreprezentacją] w stosunku do regionu cechują się zawody:

- ➡ pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani;
- ➡ kierowcy samochodu osobowego;
- ➡ specjaliści do spraw marketingu i handlu [sprzedaży].

Należy nadmienić, iż najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych zawody są jednocześnie silnie sfeminizowane. W grupie sprzedawców kobiety stanowią 94%, pracowników biurowych 95%, osób bez zawodu 57%, natomiast sprzątaczek 100%.

Wśród osób długotrwale bezrobotnych (zarejestrowanych powyżej 12 m-cy), najliczniej reprezentowaną grupę stanowią sprzedawcy (11%) oraz osoby nie posiadające żadnego zawodu (8%). Sytuację tę przedstawia tabela nr 18.

Tabela 18. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności wśród osób zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w mieście Tychy – stan na koniec II - półrocza 2009 roku

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani powyżej 12 m-cy w II – półroczu 2009 roku
1	Sprzedawca	39
2	Bez zawodu	30
3	Pracownik biurowy	13
4	Ślusarz	11
5	Robotnik gospodarczy	11
6	Asystent ekonomiczny	9
7	Sprzątaczką	8
8	Krawiec	7
9	Magazynier	6
10	Kucharz	6

Źródło: PUP Tychy

Warto również zwrócić uwagę na napływ bezrobotnych o określonych zawodach i specjalnościach w przeciągu całego 2009 roku (ilustruje to tabela nr 19).

Tabela 19. Ranking najliczniejszych pod względem napływu liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w mieście Tychy w 2009 roku

L p	Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych w 2009 roku
1	Bez zawodu	1660
2	Sprzedawca	594
3	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	235
4	Asystent ekonomiczny	203

5	Robotnik gospodarczy	168
6	Pracownik biurowy	156
7	Ślusarz	138
8	Sprzątaczką	132
9	Murarz	130
10	Robotnik budowlany	122
11	Magazynier	112
12	Technik mechanik	111
13	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	98
14	Kierowca samochodu ciężarowego	98
15	Kucharz	80

Źródło: PUP Tychy

Najliczniej reprezentowaną grupę w tym wypadku stanowią osoby bez zawodu (20%) oraz z zawodem sprzedawcy (7%), co jednoznacznie koreluje z rankingiem zawodów osób zarejestrowanych na koniec II - półrocza 2009 roku.

5.2. Powiat bieruńsko - lędziński – stan na koniec II - półrocza 2009 roku

W powiecie bieruńsko - lędzińskim najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowili:

- osoby bez zawodu – 196 osób, co stanowi 17% ogółu bezrobotnych;
- sprzedawcy – 85 osób, co stanowi 7% ogółu bezrobotnych;
- robotnicy gospodarczy – 77 osoby, co stanowi 7% ogółu bezrobotnych.

Tabela 20. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w powiecie bieruńsko – lędzińskim – stan na koniec II - półrocza 2009 roku

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani bezrobotni w II – półroczu 2009 roku	Miejsce zawodu w rankingu województwa śląskiego
1	Bez zawodu	196	1
2	Sprzedawca	85	2
3	Robotnik gospodarczy	77	13
4	Asystent ekonomiczny	42	5
5	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	38	38
6	Sprzątaczką	29	7
7	Ślusarz	26	3
8	Pracownik biurowy	25	4
9	Robotnik budowlany	24	8
10	Kucharz	20	9
11	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	17	30
12	Magazynier	17	14
13	Górník eksploatacji podziemnej	16	15
14	Krawiec	12	6
15	Fryzjer	11	24

Źródło: PUP Tychy.

Dokonane w tabeli nr 20 porównanie ukazuje, iż sporą nadreprezentacją pod względem liczby bezrobotnych w stosunku do regionu cechują się pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani oraz specjaliści do spraw marketingu i handlu [sprzedaży].

Udział kobiet w najliczniej reprezentowanych zawodach wśród bezrobotnych powiatu bieruńsko – lędzkiego wynosi odpowiednio:

- ☛ dla osób bez zawodu 66%;
- ☛ dla sprzedawców 92%;
- ☛ dla asystentów ekonomicznych 90%;

Tabela 21. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności wśród osób zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w powiecie bieruńsko - lędzkim – stan na koniec II - półrocza 2009 roku

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani powyżej 12 m-cy w II – półroczu 2009 roku
1	Sprzedawca	9
2	Robotnik gospodarczy	9
3	Bez zawodu	6
4	Sprzątaczką	5
5	Asystent ekonomiczny	4
6	Pracownik biurowy	4
7	Magazynier	4
8	Robotnik budowlany	3
9	Piekarz	3
10	Pozostali elektrycy	3

Źródło: PUP Tychy

Z tabeli nr 21 jednoznacznie wynika, iż osoby z zawodem sprzedawcy i robotnika gospodarczego (odpowiednio po 9%) są najliczniej reprezentowaną grupą

pod względem liczby bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w powiecie bieruńsko - lędzińskim.

Kolejna tabela przedstawia napływ bezrobotnych o określonych zawodach i specjalnościach w przeciągu całego 2009 roku.

Tabela 22. Ranking najliczniejszych pod względem napływu liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w powiecie bieruńsko - lędzińskim w 2009 roku

L p	Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych w 2009 roku
1	Bez zawodu	640
2	Sprzedawca	232
3	Robotnik gospodarczy	179
4	Asystent ekonomiczny	131
5	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	80
6	Ślusarz	71
7	Pracownik biurowy	62
8	Kucharz	48
9	Robotnik budowlany	48
10	Magazynier	46

Źródło: PUP Tychy

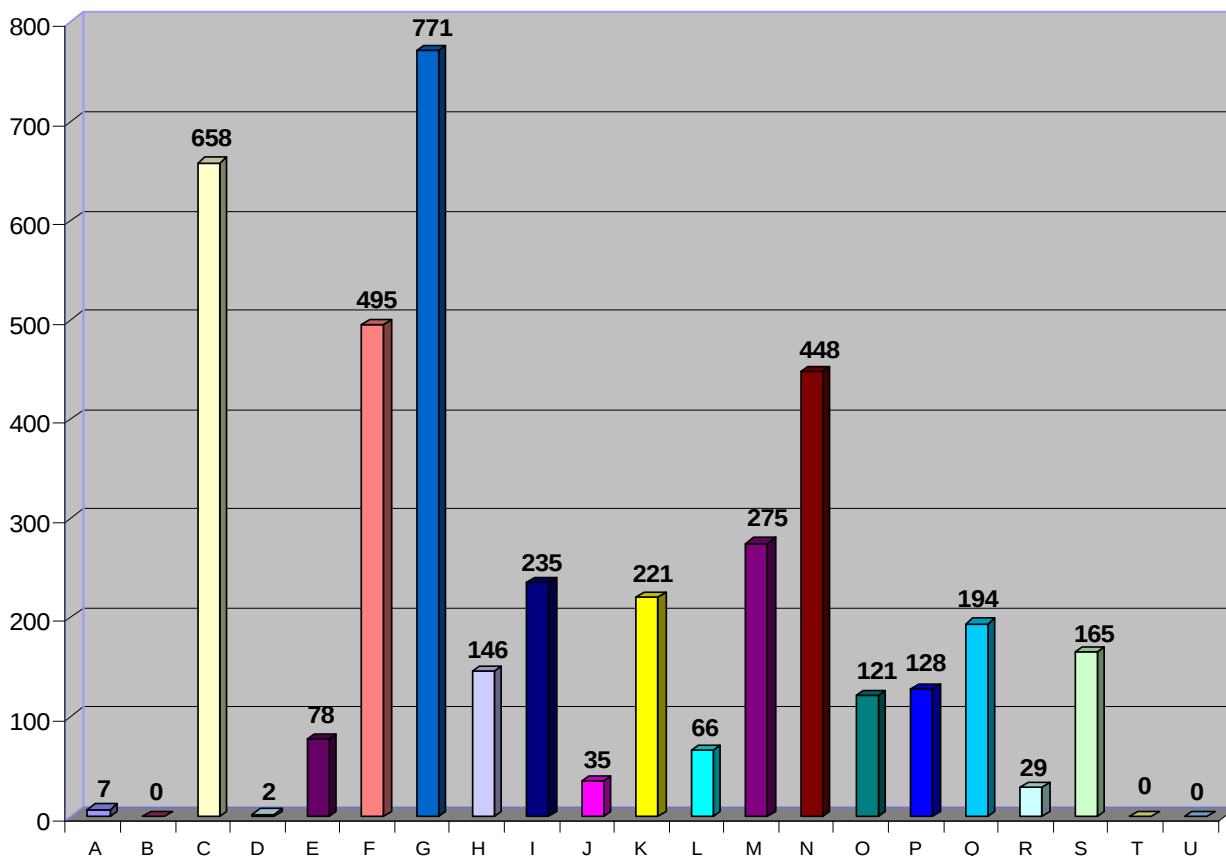
Liczną grupę wśród zawodów osób napływających w 2009 roku w powiecie bieruńsko - lędzińskim stanowili sprzedawcy (7%) oraz robotnicy gospodarczy (6%). Jednak ponownie to osób nie posiadających żadnego zawodu jest w tym wypadku najwięcej (20% ogółu napływających bezrobotnych).

6. Analiza ofert pracy

W 2009r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach zgłoszono 4820 (733 ofert mniej niż w 2008 roku) oferty pracy, z czego 4074 z terenu miasta Tychy i 746 ofert z powiatu bieruńsko - lędzińskiego.

Wykresy nr 13 i 14 prezentują rozkład ofert pracy wg sekcji PKD⁵.

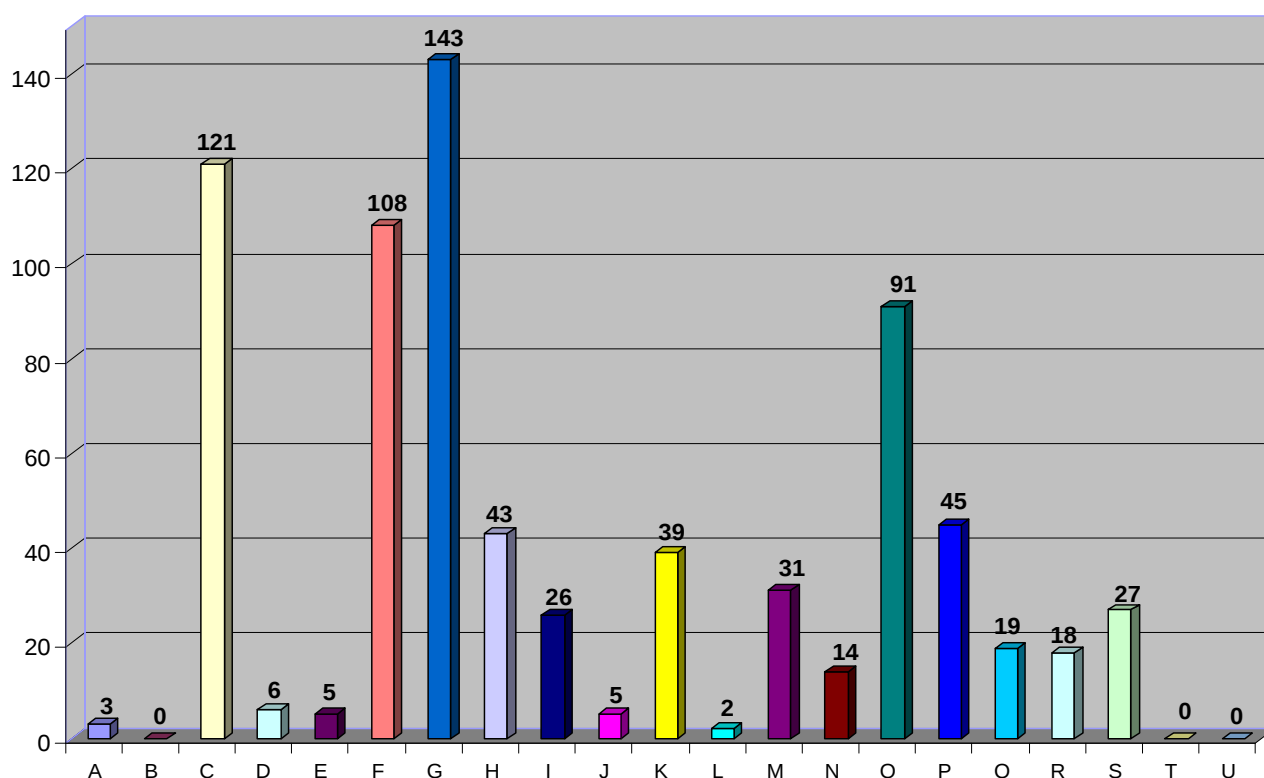
Wykres 13. Oferty pracy wg sekcji PKD w 2009r. Miasto Tychy

Źródło: PUP Tychy

⁵ Podstawą określenia rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę jest Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. 251, poz.1885).

Wykres 14. Oferty pracy wg sekcji PKD w 2009r. Powiat bieruńsko – łędziński

Źródło: PUP Tychy

- A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
- B Górnictwo i wydobywanie
- C Przetwórstwo przemysłowe
- D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
- E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
- F Budownictwo
- G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
- H Transport i gospodarka magazynowa
- I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
- J Informacja i komunikacja
- K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
- L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
- M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
- O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
- P Edukacja
- Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
- S Pozostała działalność usługowa
- T Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
- U Organizacje i zespoły eksterytorialne

W 2009r. najwięcej ofert pracy w mieście Tychy zgłosili pracodawcy działający w sekcji handlu (771 - 19% wszystkich ofert pracy) i w sekcjach przetwórstwa przemysłowego (658 - 16%) oraz działalności w budownictwa (495 - 12%). Wykres 13.

W powiecie bieruńsko – lędzińskim najwięcej ofert pracy w pierwszej połowie 2009 roku zgłoszono w sekcjach handlu, przetwórstwa przemysłowego i budownictwa. Odpowiednio 143 oferty tj. 19%, 121 ofert - 16% i 108 - 14%. Wykres 14.

Tabele nr 23 i 24 prezentują strukturę ofert pracy wg zawodów.

Tabela 23. Ranking zawodów i specjalności, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy w 2009 roku w mieście Tychy

L p	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2009 roku
1	Sprzedawca	246
2	Pracownik biurowy	209
3	Robotnik budowlany	160
4	Kierowca samochodu ciężarowego	157
5	Sprzątaczką	148
6	Telemarketer	133
7	Robotnik gospodarczy	129
8	Magazynier	118
9	Pracownik ochrony mienia i osób	114
10	Pracownik administracyjny	95
11	Doradca inwestycyjny	89
12	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali	86
13	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	79

14	Kelner	76
15	Murarz	58
16	Monter elektronicznego wyposażenia maszyn i urządzeń	58
17	Kontroler jakości wyrobów - artykuły przemysłowe	52
18	Szwaczka	52
19	Fryzjer	51
20	Krawiec	49

Źródło: PUP Tychy.

Najwięcej ofert pracy zgłoszonych dla miasta Tychy stanowiły oferty dla zawodów sprzedawcy (6% wszystkich zgłoszonych ofert pracy w 2009 roku), pracownika biurowego (5%) i robotnika budowlanego (4%).

Tabela 24. Ranking zawodów i specjalności, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy w 2009 roku w powiecie bieruńsko – lędzińskim.

L p	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2009 roku
1	Robotnik gospodarczy	96
2	Pracownik biurowy	59
3	Sprzedawca	53
4	Pozostali specjaliści do spraw finansowych	28
5	Kierowca samochodu ciężarowego	26
6	Robotnik budowlany	26
7	Pracownik administracyjny	20
8	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	19
9	Pozostali operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	17
10	Pracownik ochrony mienia i osób	16

Źródło: PUP Tychy.

Najwięcej ofert pracy zgłoszonych w powiecie bieruńsko - lędzińskim było związanych z takimi zawodami jak; robotnik gospodarczy, pracownik biurowy oraz sprzedawca. Kolejno stanowiło to 13%, 8% i 7% ogółu wszystkich zgłoszonych ofert pracy w 2009 roku.

7. Zawody deficytowe i nadwyżkowe

Zawody deficytowe i nadwyżkowe wyznaczono w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu, obliczany za pomocą wzoru:

$$W_{n,I}^k = \frac{\overline{O}_I^k}{\overline{B}_I^k}$$

gdzie:

$\overline{O}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k, w I – półroczu danego roku;

$\overline{B}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, w I – półroczu danego roku;

Przyjmuje się, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone,

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

Wskaźnik = MAX oznacza, iż w danym zawodzie nie było zarejestrowanych bezrobotnych.

W mieście Tychy w 2009 roku 159 zawodów spośród 639 występujących w ewidencji wykazywało deficytowość, 30 miało zrównoważony charakter a pozostałe 450 było zawodami nadwyżkowymi.

W powiecie bieruńsko – lędzińskim spośród 389 zawodów występujących w ewidencji 60 było deficytowymi, 12 cechowała równowaga a 317 miało nadwyżkowy charakter.

W poniższym zestawieniu zawodów deficytowych (dla miasta Tychy) uwzględniono tylko te, dla których średnia miesięczna liczba zgłaszanych ofert pracy

była większa lub równa 1. Pozwala to na wyodrębnienie tych zawodów, których deficytowość ma rzeczywisty i znaczący wpływ na rynek pracy.

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w zestawieniu nie uwzględniono również zawodów dla których wskaźnik intensywności deficytu wynosi MAX.

Tabela 25. Zawody deficytowe w mieście Tychy w 2009 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Doradca inwestycyjny	7,4167	0,25	29,6667
2	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali	7,1667	0,25	28,6667
3	Operator koparek i zwałowarek	1,9167	0,0833	23
4	Monter elektronicznego wyposażenia maszyn i urządzeń	4,8333	0,25	19,3333
5	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	3,1667	0,1667	19
6	Telemarketer	11,0833	0,5833	19
7	Glazurnik	1,5833	0,0833	19
8	Tynkarz	1,4167	0,0833	17
9	Goniec	4,0833	0,25	16,3333
10	Monter izolacji budowlanych	1,6667	0,1667	10
11	Dekarz	2,8333	0,4167	6,8
12	Pośrednik w obrocie nieruchomościami	1,0833	0,1667	6,5
13	Pracznia	2,1667	0,3333	6,5
14	Brukarnia	2,0833	0,4167	5
15	Konserwator budynków	1	0,25	4
16	Kierownik autobusu	1,1667	0,3333	3,5
17	Sekretarka	1,3333	0,4167	3,2
18	Kontroler jakości wyrobów - artykuły przemysłowe	4,3333	1,5833	2,7368
19	Cieśla	2,6667	1	2,6667
20	Pracownik ochrony mienia i osób	9,5	3,9167	2,4255
21	Spedytor	1,3333	0,5833	2,2857

22	Recepcjonista	1,5	0,6667	2,25
23	Spawacz ręczny gazowy	2,4167	1,4167	1,7059
24	Opiekunka domowa	1,5	0,9167	1,6364
25	Nauczyciel przedszkola	1,0833	0,6667	1,625
26	Kierowca samochodu ciężarowego	13,0833	8,1667	1,602
27	Pracownik administracyjny	7,9167	5	1,5833
28	Kelner	6,3333	4,6667	1,3571
29	Pracownik biurowy	17,4167	13	1,3397
30	Szwaczka	4,3333	3,25	1,3333

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 26. Zawody deficytowe w powiecie bieruńsko – lędzińskim w 2009 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	1,5833	0,0833	19
2	Pozostali specjaliści do spraw finansowych	2,3333	0,25	9,3333
3	Operator koparek i zwałowarek	0,5	0,0833	6
4	Sprzedawca w stacji paliw	0,3333	0,0833	4
5	Grafik komputerowy	0,25	0,0833	3
6	Bibliotekarz	0,25	0,0833	3
7	Lakiernik samochodowy	0,25	0,0833	3
8	Opiekunka dziecięca	0,1667	0,0833	2
9	Frezer	0,1667	0,0833	2
10	Woźny	0,1667	0,0833	2
11	Stolarz	1,3333	0,75	1,7778
12	Pomoc kuchenna	0,5	0,3333	1,5
13	Sekretarka	0,5833	0,4167	1,4
14	Listonosz	0,3333	0,25	1,3333

15	Dozorca	0,3333	0,25	1,3333
16	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	0,5	0,4167	1,2

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 27. Zawody zrównoważone w mieście Tychy w 2009 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Sprzątaczką	12,3333	11	1,1212
2	Magazynier	9,8333	9,3333	1,0536
3	Fryzjer	4,25	4,75	0,8947
4	Przedstawiciel handlowy	4	4,0833	0,9796
5	Technik elektryk	3,3333	3,5	0,9524
6	Pomoc kuchenna	3	3,25	0,9231
7	Kosmetyczka	2,75	2,4167	1,1379
8	Monter instalacji wodociagowych i kanalizacyjnych	2	1,9167	1,0435
9	Księgowy [samodzielny]	2	2,3333	0,8571
10	Malarz budowlany	1,9167	2,1667	0,8846
11	Dozorca	1,25	1,3333	0,9375
12	Pozostali pracownicy obsługi biurowej, gdzie indziej niesklasyfikowani	0,5	0,5833	0,8571
13	Technik logistyk	0,4167	0,4167	1
14	Fakturzystka	0,4167	0,4167	1
15	Rzeźnik wędliniarz	0,3333	0,3333	1
16	Kierownik małego przedsiębiorstwa, gdzie indziej niesklasyfikowany	0,25	0,25	1
17	Inżynier budownictwa – budownictwo ogólne	0,25	0,25	1
18	Asystentka stomatologiczna	0,25	0,25	1
19	Agent ubezpieczeniowy	0,1667	0,1667	1
20	Dyrektor wykonawczy	0,0833	0,0833	1

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 28. Zawody zrównoważone w powiecie bieruńsko - lędzińskim w 2009 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Pracownik ochrony mienia i osób	1,3333	1,1667	1,1429
2	Farmaceuta – farmacja apteczna	0,0833	0,0833	1
3	Kasjer bankowy	0,0833	0,0833	1
4	Ogrodnik – uprawa roślin ozdobnych	0,0833	0,0833	1
5	Kamieniarz	0,0833	0,0833	1
6	Monter instalacji wodociagowych i kanalizacyjnych	0,25	0,25	1
7	Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych	0,1667	0,1667	1
8	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,3333	0,3333	1
9	Operator pras do formowania wyrobów z masy papierniczej	0,0833	0,0833	1
10	Monter układów hydraulicznych i pneumatycznych	0,0833	0,0833	1
11	Pracownik biurowy	4,9167	5,1667	0,9516
12	Kelner	1,0833	1,1667	0,9286

Źródło: PUP Tychy.

Zawody nadwyżkowe poddano selekcji w oparciu o następujące parametry:

⇒ Dla miasta Tychy średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie $\overline{B}_I^k \geq 1$

⇒ Dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie $\overline{B}_I^k \geq 1$

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w poniższym zestawieniu dla miasta Tychy nie uwzględniono zawodów, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi 0.

Tabela 29. Zawody nadwyżkowe w mieście Tychy w 2009 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Sprzedawca	20,5	49,5	0,4141
2	Pozostali operatorzy maszyn, gdzie indziej niesklasyfikowani	6,5833	19,5833	0,3362
3	Asystent ekonomiczny	0,0833	16,9167	0,0049
4	Robotnik gospodarczy	10,75	14	0,7679
5	Ślusarz	1,1667	11,5	0,1014
6	Murarz	4,8333	10,8333	0,4462
7	Technik mechanik	0,25	9,25	0,027
8	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	2,25	8,1667	0,2755
9	Kucharz	3,6667	6,6667	0,55
10	Kierowca samochodu osobowego	2,5	6,3333	0,3947
11	Krawiec	4,0833	5,8333	0,7
12	Technik elektronik	0,25	5,6667	0,0441
13	Technik budownictwa	0,5	5,5833	0,0896
14	Ekonomista	0,0833	5,25	0,0159
15	Handlowiec	3,25	4,6667	0,6964
16	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,5	4,5833	0,1091
17	Technik informatyk	1,3333	4,4167	0,3019
18	Mechanik samochodów osobowych	1,0833	4,25	0,2549
19	Kierowca operator wózków jezdniowych	1,0833	4,1667	0,26
20	Górnik eksploatacji podziemnej	3,3333	4,1667	0,8
21	Cukiernik	0,4167	4	0,1042

22	Mechanik pojazdów samochodowych	1,6667	3,9167	0,4255
23	Tokarz	0,5833	3,6667	0,1591
24	Bufetowy [barman]	1,3333	3,3333	0,4
25	Specjalista zastosowań informatyki	0,0833	3,25	0,0256
26	Malarz – tapeciarz	0,1667	3,1667	0,0526
27	Technik ochrony środowiska	0,0833	3	0,0278
28	Inżynier transportu [logistyk]	0,1667	3	0,0556
29	Kucharz małej gastronomii	0,75	3	0,25
30	Pakowacz	0,5833	2,75	0,2121

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 30. Zawody nadwyżkowe w powiecie bieruńsko - lędzimskim w 2009 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Sprzedawca	4,4167	19,3333	0,2284
2	Robotnik gospodarczy	8	14,9167	0,5363
3	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	0,5833	6,6667	0,0875
4	Ślusarz	0,9167	5,9167	0,1549
5	Pracownik biurowy	4,9167	5,1667	0,9516
6	Robotnik budowlany	2,1667	4	0,5417
7	Kucharz	0,6667	4	0,1667
8	Magazynier	0,9167	3,8333	0,2391
9	Sprzątaczką	0,4167	3,5	0,119
10	Fryzjer	1,25	3,0833	0,4054
11	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	0,25	3	0,0833
12	Murarz	0,8333	2,6667	0,3125
13	Technik elektronik	0,1667	2,6667	0,0625
14	Szwaczka	0,1667	2,6667	0,0625

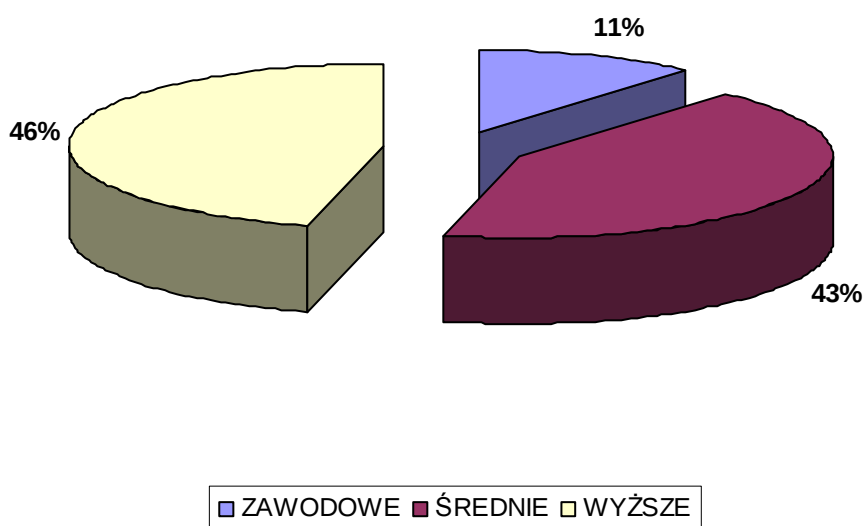
15	Kierowca samochodu ciężarowego	2,1667	2,5833	0,8387
16	Krawiec	0,0833	2,5833	0,0323
17	Pracownik administracyjny	1,6667	2,25	0,7407
18	Kierowca samochodu osobowego	0,5	1,75	0,2857
19	Technik informatyk	0,25	1,75	0,1429
20	Technik elektryk	0,0833	1,4167	0,0588
21	Robotnik drogowy	1,0833	1,3333	0,8125
22	Piekarz	0,4167	1,3333	0,3125
23	Fizjoterapeuta	0,25	1,25	0,2
24	Pracownik ochrony mienia i osób	1,3333	1,1667	1,1429
25	Kelner	1,0833	1,1667	0,9286
26	Księgowy [samodzielny]	0,8333	1,0833	0,7692
27	Kierowca operator wózków jezdniowych	0,0833	1,0833	0,0769
28	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	0,75	1	0,75
29	Mechanik samochodów osobowych	0,75	1	0,75
30	Technik farmaceutyczny	0,1667	1	0,1667

Źródło: PUP Tychy.

8. Absolwenci na lokalnym rynku pracy. Miasto Tychy

Poniższe zestawienia ukazują jak wyglądała struktura zawodowa absolwentów zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach w 2009 roku oraz jednocześnie prognozują liczbę absolwentów w roku 2010.

Wykres 15. Bezrobotni absolwenci szkół ponadgimnazjalnych i wyższych zarejestrowani w PUP Tychy według wykształcenia w 2009 roku

Źródło: PUP Tychy

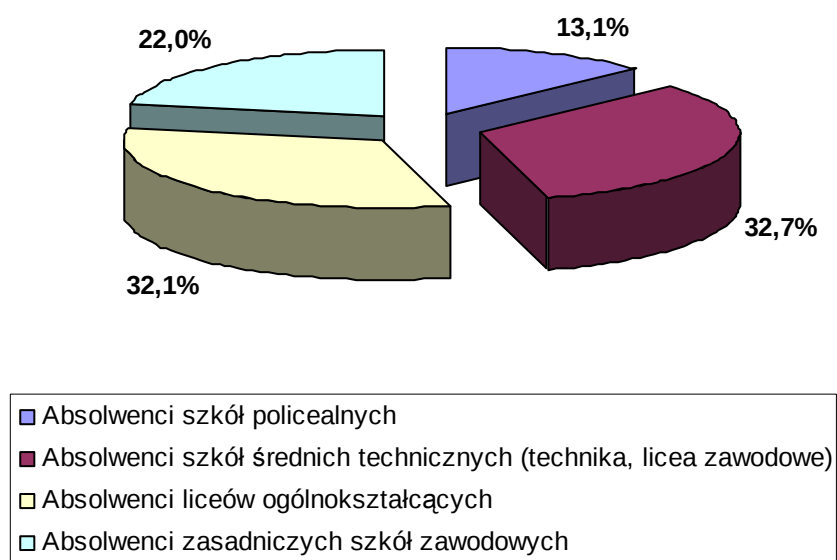
Najliczniej reprezentowaną grupę stanowili absolwenci z wykształceniem wyższym (46% wszystkich zarejestrowanych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych) oraz z wykształceniem średnim (43%). Natomiast zarejestrowanych absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym było najmniej (11%). W stosunku do końca 2008 roku liczba zarejestrowanych absolwentów wzrosła nieco o ponad 100 osób. Największy procentowy wzrost odnotowano wśród zarejestrowanych absolwentów z wykształceniem wyższym i zasadniczym zawodowym.

Wśród wszystkich absolwentów z wyższym wykształceniem; osoby po kierunkach: administracja, zarządzanie i inżynieria produkcji, zarządzanie i marketing oraz politologia stanowiły najliczniejszą grupę – odpowiednio 9%, 8%, 6% i 4%.

Ponad 40% wszystkich absolwentów z wykształceniem średnim stanowiły osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące (spadek o niecałe 10% w stosunku do roku 2008). Zdecydowanie mniej zarejestrowanych absolwentów było wśród uczniów szkół policealnych i pomaturalnych – 15%.

Pośród byłych uczniów zasadniczych szkół zawodowych największą grupę stanowili absolwenci kierunków w takich zawodach jak: fryzjer (45%) – nie uwzględnionego w tabeli 31, z powodu likwidacji szkoły, sprzedawca (8%), cukiernik (8%) i kucharz (6%).

Wykres 16. Bezrobotni absolwenci szkół ponadgimnazjalnych według rodzaju szkół w 2009 roku w mieście Tychy

Źródło: PUP Tychy

W powyższym zestawieniu bezrobotnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych uwzględniono również absolwentów szkół zawodowych, które w 2009 roku uległy likwidacji.

Na koniec 2009 roku wśród bezrobotnych absolwentów w mieście Tychy największy odsetek stanowili byli uczniowie liceów zawodowych i techników oraz liceów ogólnokształcących (obie kategorie po 32% wszystkich absolwentów). 13% stanowili uczniowie legitymujący się wykształceniem średnim policealnym. Natomiast odsetek bezrobotnych wśród absolwentów szkół zasadniczych zawodowych wyniósł 22%.

Porównując do stanu na koniec 2008 roku warto odnotować wzrost liczby zarejestrowanych absolwentów szkół zasadniczych zawodowych (o 14%) i znaczny spadek zarejestrowanych absolwentów liceów ogólnokształcących (o 13%). Odsetek osób będących absolwentami szkół średnich policealnych właściwie nie zmienił się i pozostał w okolicach 13% wszystkich zarejestrowanych absolwentów w 2009 roku.

Tabela 31. Struktura zawodowa absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według poziomu wykształcenia i zawodów w Tychach w latach 2009 i 2010

Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2009	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2009	w tym Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu	Przewidywani absolwenci w roku 2010	(4):(2) w %
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe					
Bez zawodu	29	2	2	0	6,8966
Nauczyciel języka obcego	50	0	0	55	0
Technik budownictwa	28	0	0	69	0
Technik ochrony środowiska	32	0	0	26	0
Technik urządzeń sanitarnych	3	0	0	0	0
Technik elektryk	21	1	1	21	4,7619
Technik elektronik	28	0	0	30	0
Technik telekomunikacji	15	1	1	28	6,6667
Technik mechatronik	10	3	3	0	30
Technik mechanik	47	6	6	58	12,766
Technik górnictwa podziemnego	0	0	0	0	0
Grafik komputerowy	0	0	0	12	0
Technik informatyk	101	6	6	172	5,9406
Technik teleinformatyk	0	0	0	0	0
Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy [zawód szkolny: Technik bezpieczeństwa i higieny pracy]	19	0	0	64	0
Technik architektury krajobrazu	0	0	0	26	0
Technik technologii żywności – cukrownictwo	25	2	2	25	8
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	51	8	8	44	15,6863
Higienistka stomatologiczna	0	0	0	0	0
Masażysta [zawód szkolny: Technik masażysta]	8	1	1	87	12,5
Technik farmaceutyczny	53	8	8	53	15,0943
Ratownik medyczny	15	0	0	23	0

Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	19	0	0	56	0
Organizator usług gastronomicznych [zawód szkolny: Technik organizacji usług gastronomicznych]	16	3	3	13	18,75
Organizator usług hotelarskich [zawód szkolny: Technik hotelarstwa]	9	0	0	7	0
Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	25	3	3	26	12
Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	52	17	17	57	32,6923
Spedytor [zawód szkolny: Technik spedytor]	6	0	0	6	0
Technik logistyk	32	1	1	96	3,125
Agent reklamowy [zawód szkolny: Technik organizacji reklamy]	11	0	0	15	0
Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	49	0	0	105	0
Asystent rachunkowości [zawód szkolny: Technik rachunkowości]	10	0	0	15	0
Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	5	0	0	15	0
Kucharz	22	1	1	35	4,5455
Kelner	15	1	1	8	6,6667
Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	3	1	1	14	33,3333
Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	60	8	8	141	13,3333
Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	8	0	0	13	0
Wykształcenie średnie ogólnokształcące					
Bez zawodu	957	52	52	883	5,4336
Wykształcenie zasadnicze zawodowe					
Bez zawodu	11	1	1	0	9,0909
Fotograf	0	0	0	1	0
Kucharz małej gastronomii	22	3	3	44	13,6364
Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	0	0	0	51	0
Sprzedawca	0	0	0	20	0
Murarz	6	1	1	11	16,6667
Monter instalacji gazowych	7	2	2	7	28,5714
Lakiernik samochodowy	13	1	1	8	7,6923
Blacharz samochodowy	0	0	0	10	0
Ślusarz	0	0	0	0	0
Mechanik pojazdów samochodowych	24	3	3	18	12,5
Elektromechanik pojazdów samochodowych	15	1	1	13	6,6667

Elektromonter instalacji elektrycznych	0	0	0	22	0
Cukiernik	10	1	1	13	10
Piekarz	8	0	0	3	0
Stolarz	0	0	0	3	0
Krawiec	0	0	0	1	0

Źródło: PUP Tychy, System Informacji Oświatowej MEN

W powyższym zestawieniu struktury zawodowej absolwentów szkół zasadniczych zawodowych nie uwzględniono absolwentów szkół zawodowych (brak danych dotyczących przewidywanej liczby absolwentów), które w 2009 roku uległy likwidacji.

Wśród absolwentów o wykształceniu policealnym i średnim zawodowym największy odsetek bezrobotnych stanowiły osoby o zawodach: asystent ekonomiczny (23%); technik żywienia i gospodarstwa domowego (11%) oraz technik farmaceutyczny (11%).

Nieco ponad 32% wszystkich absolwentów kończących szkołę w 2009 roku o zawodzie asystent ekonomiczny oraz 16% o zawodzie technik żywienia i gospodarstwa zarejestrowanych było w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach. Odpowiednio; na 52 absolwentów kierunku asystent ekonomiczny 17 osób figurowało w ewidencji PUP Tychy na koniec 2009 roku i na 51 absolwentów kierunku technik żywienia i gospodarstwa domowego 8 osób było bezrobotnymi.

Wśród absolwentów o wykształceniu zasadniczym zawodowym (tabela 31) największą liczbę bezrobotnych stanowili kucharze małej gastronomii (23%) i mechanicy pojazdów samochodowych (również 23%). Gdy jednak weźmiemy pod uwagę również absolwentów obecnie już nieistniejących szkół w Tychach, wówczas największą grupę wśród bezrobotnych absolwentów będą stanowić fryzjerzy (50%).

Warto podkreślić, iż szkoły zasadnicze zawodowe w dalszym ciągu kształcą stosunkowo mniej młodzieży aniżeli szkoły policealne, średnie zawodowe i średnie ogólnokształcące. Nie sposób więc jednoznacznie porównać danych dotyczących bezrobotnych absolwentów pomiędzy tymi kategoriami.

Opierając się na informacjach dotyczących przewidywanych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, możemy zauważyć, iż osób uczących się w szkołach policealnych, technikach i liceach zawodowych jest zdecydowanie coraz

więcej (45% wszystkich absolwentów szkół w 2009 roku i 56% wszystkich przewidywanych absolwentów w 2010 roku) kosztem absolwentów liceów ogólnokształcących (35% przewidywanych absolwentów w 2010 roku). Dla porównania natomiast tylko 9% absolwentów w 2010 będą stanowić osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, co jednak i tak jest znacznym wzrostem w stosunku do realnej liczby absolwentów w 2009 roku (6%).

Oprócz absolwentów szkół policealnych, średnich zawodowych, liceów ogólnokształcących i szkół zasadniczych zawodowych; w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach figurują również absolwenci szkół wyższych.

Na koniec 2009 roku zarejestrowanych w PUP Tychy było 207 absolwentów szkół wyższych (175 w 2008 roku). Z czego największy odsetek stanowili absolwenci Politechniki Śląskiej w Gliwicach (26% wszystkich absolwentów szkół wyższych). Na drugim miejscu spośród osób zarejestrowanych byli absolwenci Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (24%). 9% wśród wszystkich zarejestrowanych absolwentów szkół wyższych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach w końcu 2009 roku stanowili natomiast byli studenci Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach (WSZiNS).

Wśród bezrobotnych absolwentów tyskiej uczelni w 2009 roku największy odsetek stanowili byli studenci kierunku administracja (84% zarejestrowanych studentów WSZiNS). W następnej kolejności byli to absolwenci kierunku zarządzanie i marketing (10%) oraz socjologii (5%).

Dla porównania w 2008 podział ten wyglądał następująco: administracja (64%), zarządzanie i marketing (21%) i socjologia (15%).

Szczegółowe dane dotyczące absolwentów WSZiNS w latach 2008-2009 znajdują się w tabeli oznaczonej numerem 32.

Tabela 32. Struktura zawodowa absolwentów WSZiNS w Tychach według zawodów w Tychach w 2008 i 2009 r.

Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2008	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2008	W tym	(4):(2) w %
			Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu	
Absolwenci Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach w 2008 roku				
Specjalista zastosowań informatyki	16	0	0	0,00
Specjalista do spraw marketingu i handlu	110	3	3	2,73
Socjolog	138	2	2	1,45
Specjalista administracji publicznej	226	9	9	3,98
Absolwenci Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach w 2009 roku				
Specjalista do spraw marketingu i handlu	79	2	2	2,53
Socjolog	85	1	1	1,18
Specjalista administracji publicznej	210	16	16	7,62

Źródło: PUP Tychy, GUS

Powyższa tabela pokazuje strukturę zawodową absolwentów WSZiNS w Tychach wraz z odsetkiem zarejestrowanych w PUP Tychy. Ponownie największą grupę stanowili byli studenci administracji, następnie zarządzania i marketingu i socjologii. 7% absolwentów kierunku administracja, nieco ponad 2% kierunku zarządzania i marketingu oraz 1% kierunku socjologia zarejestrowanych było jako osoby bezrobotne na koniec 2009 roku. Dla porównania; w 2008 roku pośród 226

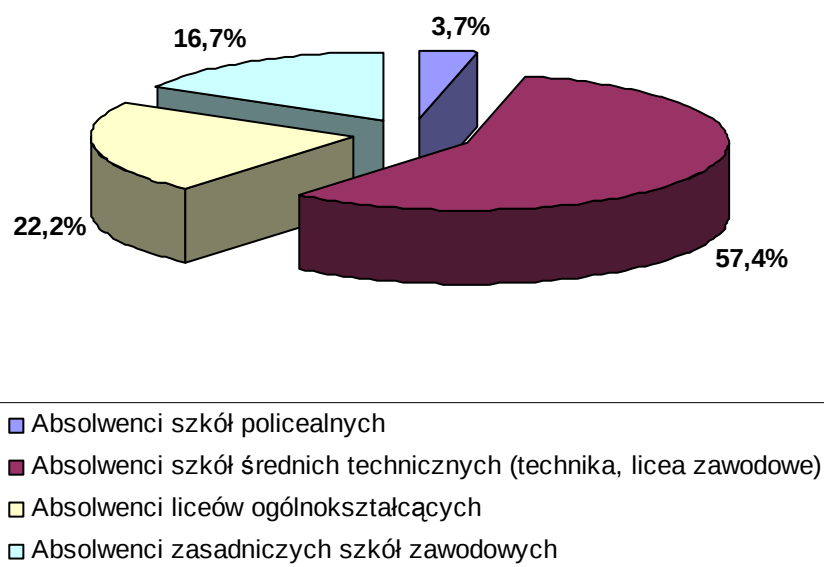
absolwentów administracji – 9 osób było zarejestrowanych (3,9%); na 138 absolwentów socjologii – 2 osoby były zarejestrowane (1,4%) i na 110 absolwentów kierunku zarządzania i marketingu – 3 osoby zarejestrowane (2,7%).

W oparciu o porównanie do lat ubiegłych i na podstawie wstępnych danych GUS możemy określić, iż w 2010 roku ponownie najliczniejszą grupę będą stanowić studenci kierunku administracja (56% wszystkich przewidywanych absolwentów w 2010 roku). Mniej liczna grupę będą stanowić absolwenci socjologii oraz zarządzania i marketingu (odpowiednio 21% i 23%).

Zjawiskiem niepokojącym jaki wydaje się wyłaniać z wyżej przedstawionych danych jest postępujący wzrost liczby bezrobotnych absolwentów szkół wyższych. Co ciekawe, w wielu przypadkach wzrost bezrobocia nie wynika jednak z większej liczby absolwentów opuszczających szkołę wyższą. Przykładem mogą być absolwenci kierunku administracji. W 2008 roku liczba absolwentów tego kierunku wynosiła 226 osób, podczas, gdy liczba zarejestrowanych na koniec 2008 roku – 9 osób, natomiast w 2009 roku, przy liczbie absolwentów – 210, liczba zarejestrowanych wynosiła już 16 osób. Trudno jednoznacznie ocenić czy zjawisko to będzie się utrzymywać – z pewnością do porównania posłużą szczegółowe dane za akademicki rok 2009/2010. Sytuacja ta również może być wynikiem nieco zmniejszonego popytu na rynku na pracowników administracyjnych i specjalistów ds. administracji publicznej w mieście Tychy. Dla porównania liczba ofert na te stanowiska w przeciągu niecałego roku zmniejszyła się o 13 wolnych miejsc zatrudnienia.

9. Absolwenci na lokalnym rynku pracy. Powiat bieruńsko - lędziński

Wykres 17. Bezrobotni absolwenci szkół ponadgimnazjalnych według rodzaju szkół w 2009 roku w powiecie bieruńsko – lędzińskim.

Źródło: PUP Tychy

Na koniec 2009 roku wśród bezrobotnych absolwentów w powiecie bieruńsko - lędzińskim największy odsetek stanowili byli uczniowie szkół średnich technicznych (57,4% wszystkich absolwentów) oraz liceów ogólnokształcących (22,2%) Zarejestrowanych absolwentów zasadniczych szkół zawodowych było (16,7%), a szkół policealnych – 3,7%.

W porównaniu do 2008 roku zamiana nastąpiła wśród absolwentów wszystkich szkół. Największa jednak dotyczyła absolwentów liceów ogólnokształcących i szkół średnich zawodowych (technika i licea zawodowe). W przypadku, gdy odsetek zarejestrowanych absolwentów liceów ogólnokształcących spadł o 27%, jednocześnie w przeciągu roku wzrósł on dla absolwentów szkół średnich zawodowych o 28%. Spadła natomiast liczba zarejestrowanych absolwentów szkół policealnych (o 4,2% w 12 miesięcy).

Podobnie jak w przypadku miasta Tychy; różnice te wynikały między innymi ze zwiększonej ilości absolwentów kończących szkoły średnie zawodowe w 2009 roku

aniżeli miało to miejsce rok wcześniej. Nie jest to jednak najważniejszy czynnik wpływający na wzrost bezrobocia wśród byłych uczniów techników i liceów zawodowych. Przede wszystkim sytuacja a jest konsekwencją zmniejszonego zapotrzebowania rynku pracy na podaż pracy w tym między innymi na specjalistów posiadających dyplom technika.

Wśród absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych największą grupę stanowiły osoby o zawodzie technik informatyk (34,0% wszystkich absolwentów o wykształceniu policealnym i średnim zawodowym) i asystent ekonomiczny (24,3%) oraz technik górnictwa podziemnego (23,8%).

Natomiast wśród wszystkich absolwentów zarejestrowanych największy odsetek stanowiły osoby z zawodem asystenta ekonomicznego (technik ekonomista) – 48,5%. Znaczy to, iż 32% (o trzecia osoba) absolwentów tego kierunku w roku 2009 zarejestrowanych było w Powiatowym Urzędzie Pracy na koniec 2009 roku.

Zupełnie inaczej sytuacja przedstawia się z bezrobociem wśród absolwentów szkół kształcących jako technik górnictwa podziemnego. Przypomnijmy, iż prawie co czwarty absolwent szkół policealnych i średnich technicznych w powiecie bieruńsko – lędzińskim kończył ten kierunek. Pomimo tego w rejestrze PUP Tychy na koniec 2009 roku nie odnotowano ani jednego zarejestrowanego absolwenta w zawodzie technika górnictwa podziemnego.

Największą liczbę bezrobotnych wśród absolwentów legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowiły osoby o zawodach: kucharz małej gastronomii (22%) i sprzedawca (22%).

3% wszystkich absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej o kierunku monter elektronik w 2009 było zarejestrowanych jako osoby bezrobotne pod koniec 2009 roku. 11% wszystkich absolwentów kierunku sprzedawca było zarejestrowanych jako osoby bezrobotne pod koniec 2009 roku oraz 14% wszystkich absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej o kierunku kucharz małej gastronomii również figurowało w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w końcu 2009 roku. Dokładniej przedstawia to tabela 34.

Tabela 33. Struktura zawodowa absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według poziomu wykształcenia i zawodów w powiecie bieruńsko - lędzińskim w latach 2009 i 2010

Nazwa zawodu	Absolwenci , którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2009	Bezrobotni absolwenci zarejestro wani w PUP w końcu roku 2009	w tym	Przewidyw ani absolwenci w roku 2010	(4):(2) w %
			Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu		
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe					
Technik elektryk	0	0	0	21	0
Technik elektronik	18	4	4	7	22,2222
Technik mechanik	19	3	3	28	15,7895
Technik górnictwa podziemnego	49	0	0	52	0
Technik informatyk	70	10	10	92	14,2857
Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy [zawód szkolny: Technik bezpieczeństwa i higieny pracy]	0	0	0	0	0
Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	0	0	0	0	0
Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	50	16	16	32	32
Technik logistik	0	0	0	0	0
Wykształcenie średnie ogólnokształcące					
Bez zawodu	214	12	12	204	5,6075
Wykształcenie zasadnicze zawodowe					
Fotograf	0	0	0	0	0
Kucharz małej gastronomii	14	2	2	15	14,2857
Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	0	0	0	2	0
Sprzedawca	17	2	2	14	11,7647
Górnik eksploatacji podziemnej	0	0	0	0	0
Murarz	0	0	0	0	0
Monter instalacji gazowych	0	0	0	1	0
Malarz – tapeciarz	0	0	0	0	0
Lakiernik samochodowy	0	0	0	0	0
Blacharz samochodowy	4	0	0	3	0
Ślusarz	0	0	0	0	0
Tokarz	0	0	0	1	0
Mechanik pojazdów samochodowych	9	0	0	9	0
Elektromechanik pojazdów samochodowych	0	0	0	2	0
Elektromonter instalacji elektrycznych	1	1	1	2	100

Monter elektronik - układy elektroniczne automatyki przemysłowej	27	1	1	0	3,7037
Zegarmistrz	0	0	0	0	0
Rzeźnik wędliniarz	0	0	0	2	0
Cukiernik	2	1	1	2	50
Piekarz	9	2	2	4	22,2222
Stolarz	1	0	0	1	0

Źródło: PUP Tychy, System Informacji Oświatowej MEN

Biorąc pod uwagę przewidywanych absolwentów w powiecie bieruńsko – lędzińskim w 2010 roku możemy zauważyć, iż – podobnie jak w przypadku miasta Tychy - osób uczących się w szkołach policealnych, technikach i liceach zawodowych jest coraz więcej (47% wszystkich przewidywanych absolwentów w 2010 roku – wzrost o 10% w stosunku do roku 2008.). 41% absolwentów w 2010 stanowić będą osoby kształcące się w liceach ogólnokształcących, najmniej natomiast będzie absolwentów szkół zasadniczych zawodowych (12% wszystkich przewidywalnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie bieruńsko – lędzińskim w 2010 roku).

Wnioski:

Przeprowadzona analiza zgromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Tychach danych, pozwala na sformułowanie kluczowych konkluzji zamykających raport:

- ➔ Zmniejszenie ilości podmiotów gospodarki narodowej w mieście Tychy (o 423 podmioty w przeciągu 5 lat) i powiecie bieruńsko – lędzińskim (o 325 podmioty w przeciągu 5 lat), co skutkowało najniższą liczbą zarejestrowanych przedsiębiorstw od końca 2002 roku.
- ➔ Miasto Tychy i powiat bieruńsko – lędziński – pomimo spadku ilości podmiotów gospodarczych – w dalszym ciągu dysponują relatywnie znacznym potencjałem gospodarczym, przede wszystkim wynikającym z koncentracji dużych i istotnych pracodawców na terenie Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej Tychach.
- ➔ Niska aktywność ekonomiczna lokalnej ludności oraz niekorzystna struktura zatrudnienia (wysoka „pracochłonność” sektora przemysłu, w tym przemysłu motoryzacyjnego, uzależnionego od bieżącej koniunktury).
- ➔ Przewaga zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w sektorze handlu hurtowego i detalicznego oraz w sektorze budownictwa i przetwórstwa przemysłowego.
- ➔ Znaczny spadek procentowy ludności w wieku przedprodukcyjnym (w przeciągu 5 lat dla miasta Tychy o 1,9%; dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego o 3,2%) oraz wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym (od 2003 do 2009 roku dla miasta Tychy o 2,5%, dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego o 1,2%).
- ➔ Pogłębianie się zjawiska „demograficznej starości” (udziału ludności w wieku poprodukcyjnym przekraczającym 12%) w mieście Tychy i powiecie bieruńsko – lędzińskim. Miasto Tychy – 15%, powiat bieruńsko lędziński – 13,8%.

➡ Rosnący wskaźnik obciążenia demograficznego (liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym). Miasto Tychy – 45,5, powiat bieruńsko – lędziński 50,7.

➡ Wzrost poziomu bezrobocia. Dla miasta Tychy i powiatu bieruńsko – lędzińskiego o 1,4% (w porównaniu do grudnia 2008 roku).

➡ Osoby między 25, a 34 rokiem życia, posiadające staż pracy od 1 roku do 5 lat, pozostające bez pracy od 1 do 3 miesięcy oraz legitymujące się wykształceniem średnim i zasadniczym zawodowym należą do grupy charakteryzującej się największym wzrostem bezrobocia.

➡ Wzrost udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym o 1% dla miasta Tychy i dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego w przeciągu roku.

➡ Na koniec 2009 roku 23% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby posiadające prawo do zasiłku (wzrost o 3% w stosunku do roku 2008).

➡ Lokalny rynek pracy charakteryzuje się głęboką nierównowagą. Nadmiar bezrobotnych notowany jest w większości zawodów i specjalności a tylko nieliczne charakteryzują się deficytem.

➡ Do zawodów szczególnie deficytowych zaliczamy:

- o Doradców inwestycyjnych.
- o Operatorów koparek i zwalówarek.
- o Monterów elektronicznego wyposażenia maszyn i urządzeń
- o Dekarzy.
- o Brukarzy.
- o Telemarketerów.
- o Wychowawców w placówkach oświatowych.
- o Pozostałych specjalistów do spraw finansowych.
- o Pozostałych operatorów maszyn i urządzeń do obróbki metali.

➡ Do zawodów szczególnie nadwyżkowych zaliczamy:

- o Sprzedawców.
- o Asystentów ekonomicznych.
- o Ślusarzy.
- o Murarzy.
- o Specjalistów do spraw marketingu i handlu.
- o Techników mechaników.
- o Specjalistów do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych.
- o Handlowców.
- o Kierowców samochodów osobowych.
- o Pozostałych operatorów maszyn , gdzie indziej niesklasyfikowanych.

➡ Lokalne bezrobocie doskonale opisują dwa parametry:

1. feminizacja (pomimo wzrostu liczby zarejestrowanych mężczyzn, ponad 55% ogółu bezrobotnych stanowią kobiety).
2. niski kapitał ludzki – silnie reprezentowane w grupie bezrobotnych są osoby o wykształceniu podstawowym i zasadniczym zawodowym (dla miasta Tychy odsetek takich osób wynosi 49,7%, natomiast dla powiatu bieruńsko – lędzńskiego 50,2%).

➡ Nieustanne zmiany zachodzące na rynku pracy wymuszają na członkach społeczeństwa:

- ✓ ustawiczną gotowość do akceptacji tych przekształceń;
- ✓ dążenie do podwyższania własnych kwalifikacji i umiejętności;
- ✓ mobilność zarówno zawodową jak i geograficzną.

➡ Brak związku między posiadanym zawodem a chęcią podjęcia pracy na stanowisku z nim związanym. Sytuacja ta jest widoczna (choć nie tak wyraźnie,

jak w 2008 roku) szczególnie wśród osób posiadających wykształcenie handlowe, gdzie znaczna ilość zarejestrowanych osób nie chce pracować w swoim zawodzie, oraz wśród osób o takich zawodach jak; ślusarz, krawiec i kucharz. Taki stan rzeczy wynika przede wszystkim ze słabych kwalifikacji zawodowych, co jest między innymi następstwem długotrwałego bezrobocia.

➡ Absolwenci z wykształceniem wyższym stanowią najliczniejszą grupę wśród wszystkich zarejestrowanych absolwentów w 2009 roku.

➡ Wzrost liczby zarejestrowanych absolwentów szkół zasadniczych zawodowych (aż o 6% w stosunku do roku ubiegłego).

➡ Wśród wszystkich zarejestrowanych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych; uczniowie liceów ogólnokształcących stanowili w Tychach 32,1% (45,9% w 2008 r.), natomiast w powiecie bieruńsko – lędzińskim; 22% (50% w 2008 r.). Z jednej strony sytuacja ta jest następstwem nieco zwiększonej ilości absolwentów kończących licea zawodowe i technika, z drugiej natomiast tego, iż po raz pierwszy od kilku lat jednocześnie zmalała również liczba absolwentów szkół ogólnokształcących.

➡ Pomimo wzrostu liczby zarejestrowanych osób z wykształceniem średnim zawodowym lub zasadniczym zawodowym, w dalszym ciągu obserwuje się szybką absorpcję przez lokalny rynek pracy absolwentów niektórych kierunków technicznych i zawodowych. Za przykład może świadczyć to, iż żaden z absolwentów kierunku technik górnictwa podziemnego (49 osób) nie zarejestrował się jako osoba bezrobotna, albo to, iż co trzeci zarejestrowany absolwent kierunku zawodowego – fryzjer w przeciągu 6 miesięcy podejmował zatrudnienie.

➡ Wysokie bezrobocie wśród absolwentów kierunku technik ekonomista (asystent ekonomiczny). Co trzeci absolwent tego kierunku w 2009 roku był zarejestrowany jako osoba bezrobotna na koniec 2009 roku.

➡ Spadek liczby składanych do PUP Tychy ofert pracy (o 733 oferty w przeciągu roku). Szczególnie dotyczy to ofert na stanowiska związane z pracami administracyjno-biurowymi.

- ➡ Pomimo spadku ogólnej liczby składanych ofert pracy - ciągły wzrost znaczenia zawodów technicznych, co wynika z składanych w 2009 r. ofert, gdzie większość była skierowana dla osób posiadających wykształcenie zawodowe, średnie techniczne lub wyższe techniczne.
- ➡ W dalszym ciągu istniejący (choć zmniejszający się) deficyt pracowników o określonych umiejętnościach i kwalifikacjach. W związku z czym, wymogiem wydaje się być ograniczenie kształcenia ogólnego na rzecz przede wszystkim kształcenia zawodowego.
- ➡ Potrzebny jest silniejszy związek edukacji i rynku pracy poprzez koordynację działań instytucji oświatowych z instytucjami obsługującymi rynek pracy.
- ➡ Znaczenie ma również zintensyfikowanie działań Powiatowego Urzędu Pracy mających przeciwdziałać długotrwałemu bezrobociu wśród grupy osób między 25 a 34 rokiem życia, czyli grupy szczególnie odczuwającej zmiany koniunkturalne na lokalnym i regionalnym rynku pracy.

Spis tabel i wykresów

Tabela 1.

Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własnościowych w mieście Tychy w 2009 r. 6

Tabela 2.

Podmioty gospodarki narodowej według sekcji PKD w mieście Tychy w 2009 r. 6

Tabela 3.

Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własnościowych w powiecie bieruńsko -
łędzkim w 2009 r. 9

Tabela 4.

Podmioty gospodarki narodowej według sekcji PKD w powiecie bieruńsko – łędzkim w 2009 r. 10

Tabela 5.

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w mieście Tychy
i powiecie bieruńsko – łędzkim (2009 r.) 13

Tabela 6.

Wskaźnik obciążenia demograficznego w mieście Tychy i w powiecie bieruńsko - łędzkim w
2009 r. 14

Tabela 7.

Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na płeć (stan na 31.12.2009r.) 17

Tabela 8.

Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na wiek (stan na 31.12.2009r.) 17

Tabela 9.

Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na wykształcenie (stan na 31.12.2009r.) 18

Tabela 10.

Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na czas pozostawania bez pracy (stan na 31.12.2009r.) 19

Tabela 11.

Bezrobotni w mieście Tychy wg stażu pracy (stan na 31.12.2009r.) 19

Tabela 12.

Bezrobotni w powiecie bieruńsko - łędzkim ze względu na płeć (stan na 31.12.2009r.) 22

Tabela 13.

Bezrobotni w powiecie bieruńsko - łędzkim ze względu na wiek (stan na 31.12.2009r.) 22

Tabela 14.

Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na wykształcenie (stan na 31.12.2009r.) 23

Tabela 15.

Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na czas pozostawania bez pracy (stan na 31.12.2009r.) 24

Tabela 16.

Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim wg stażu pracy (stan na 31.12.2009r.) 24

Tabela 17.

Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w mieście Tychy – stan na koniec II - półrocza 2009 roku 27

Tabela 18.

Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności wśród osób zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w mieście Tychy – stan na koniec II - półrocza 2009 roku 29

Tabela 19.

Ranking najliczniejszych pod względem napływu liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w mieście Tychy w 2009 roku 29

Tabela 20.

Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w powiecie bieruńsko – lędzińskim – stan na koniec II - półrocza 2009 roku 31

Tabela 21.

Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności wśród osób zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w powiecie bieruńsko - lędzińskim – stan na koniec II - półrocza 2009 roku 32

Tabela 22.

Ranking najliczniejszych pod względem napływu liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w powiecie bieruńsko - lędzińskim w 2009 roku 33

Tabela 23.

Ranking zawodów i specjalności, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy w 2009 roku w mieście Tychy 36

Tabela 24.

Ranking zawodów i specjalności, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy w 2009 roku w powiecie bieruńsko – lędzińskim. 37

Tabela 25.

Zawody deficytowe w mieście Tychy w 2009 roku 40

Tabela 26.

Zawody deficytowe w powiecie bieruńsko – lędzińskim w 2009 roku	41
---	----

Tabela 27.

Zawody zrównoważone w mieście Tychy w 2009 roku	42
---	----

Tabela 28.

Zawody zrównoważone w powiecie bieruńsko - lędzińskim w 2009 roku	43
---	----

Tabela 29.

Zawody nadwyżkowe w mieście Tychy w 2009 roku	44
---	----

Tabela 30.

Zawody nadwyżkowe w powiecie bieruńsko - lędzińskim w 2009 roku	45
---	----

Tabela 31.

Struktura zawodowa absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według poziomu wykształcenia i zawodów w Tychach w latach 2009 i 2010	49
---	----

Tabela 32.

Struktura zawodowa absolwentów WSZiNS w Tychach według zawodów w Tychach w 2008 i 2009 r.	53
---	----

Tabela 33.

Struktura zawodowa absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według poziomu wykształcenia i zawodów w powiecie bieruńsko - lędzińskim w latach 2009 i 2010	57
---	----

Wykres 1.

Podmioty gospodarki narodowej. Miasto Tychy lata 2002 -2009.	5
--	---

Wykres 2.

Podmioty gospodarki narodowej. Powiat bieruńsko - lędziński lata 2002 -2009.	9
--	---

Wykres 3.

Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w %. Miasto Tychy w latach 2003 - 2009	12
--	----

Wykres 4.

Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w %. Powiat bieruńsko - lędziński w latach 2003 – 2009	12
--	----

Wykres 5.

Stopa bezrobocia w mieście Tychy w okresie grudzień 2003 – grudzień 2009 na tle woj. śląskiego i kraju	15
--	----

Wykres 6.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Tychy w latach 2003 – 2009	16
---	----

Wykres 7.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Tychy. Styczeń – Grudzień 2009 16

Wykres 8.

Stopa bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim w okresie grudzień 2003 – grudzień 2009 na tle woj. śląskiego i kraju 20

Wykres 9.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie bieruńsko – lędzińskim w latach 2003 - 2009 21

Wykres 10.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie bieruńsko – lędzińskim. Styczeń – Grudzień 2009 21

Wykres 11.

Bezrobotni, oferty pracy oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w Tychach w latach 2004 – 2009 26

Wykres 12.

Bezrobotni, oferty pracy oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w powiecie bieruńsko – lędzińskim w latach 2004 – 2009 26

Wykres 13.

Oferty pracy wg sekcji PKD w 2009r. Miasto Tychy 34

Wykres 14.

Oferty pracy wg sekcji PKD w 2009r. Powiat bieruńsko – lędziński 35

Wykres 15.

Bezrobotni absolwenci szkół ponadgimnazjalnych i wyższych zarejestrowani w PUP Tychy według wykształcenia w 2009 roku 47

Wykres 16.

Bezrobotni absolwenci szkół ponadgimnazjalnych według rodzaju szkół w 2009 roku w mieście Tychy 48

Wykres 17.

Bezrobotni absolwenci szkół ponadgimnazjalnych według rodzaju szkół w 2009 roku w powiecie bieruńsko – lędzińskim. 55